

47. Ders

SAYILAR - 5

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Atıflı Sayılar

Sayılar dört başlık altında incelenir:

- * Müfred sayılar: 1-10 arası
- * Mürekkep sayılar: 11-19 arası
- * Ukûd: 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90
- * Atıflı sayılar: iki sayı arasına vav getirilerek söylenen sayılar

ATIFLI SAYILAR

Birler basamağı,
onlar basamađına

“**vav**” atıf harfi ile bağlanarak yapılır.

Bu yüzden “**atıflı sayılar**” veya

“**matuf sayılar**” olarak adlandırılır.

Yirmi bir öğrenci

Atıf harfi

وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا

Sayılan

Sayı

ATIFLI SAYILAR

21-29, 31-39,, 91-99
arasında olan sayılardır.

Atıflı sayılarda **birler** basamağı
müfred sayıların irabını ve kurallarını;
onlar basamağı da **ukûd** sayıların
irabını ve kurallarını taşır.

Sayının **birler** hanesi ile sayılan,
cinsiyet yönünden **zıt** gelir.
Ancak 21-22, 31-32,, 91-92
gibi sayılarda
cinsiyet yönünden **uyum** vardır

Sayılan,
müfred,
mansub,
nekra gelir.

Müfred

Yirmi bir öğrenci

Mansub

وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا

Nekra

Sayılan

Sayı

Müenneses 🧑

Müzekker 🧑

إِحْدَى وَعِشْرُونَ طَالِبَةً

وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا

Yirmi bir kız öğrenci

Yirmi bir erkek öğrenci

Müennes kelimelerle kullanılan

إِخْدَى وَعِشْرُونَ

sayıSı

وَاحِدَةٌ وَعِشْرُونَ

şeklinde de söylenebilir.

Müzekker 🧒	21
وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا	Merfu'
وَاحِدًا وَعِشْرِينَ طَالِبًا	Mansub
وَاحِدٍ وَعِشْرِينَ طَالِبًا	Mecrur

Müenneses 🧑	21
اِحْدَى وَعِشْرُونَ طَالِبَةٌ	Merfu'
اِحْدَى وَعِشْرِينَ طَالِبَةٌ	Mansub
اِحْدَى وَعِشْرِينَ طَالِبَةٌ	Mecrur

Müennes 🧑	21
وَاحِدَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةٌ	Merfu'
وَاحِدَةٌ وَعِشْرِينَ طَالِبَةٌ	Mansub
وَاحِدَةٍ وَعِشْرِينَ طَالِبَةٍ	Mecrur

Müennes

Müzekker

اِثْنَانِ وَثَلَاثُونَ طَالِبَةً

اِثْنَانِ وَثَلَاثُونَ طَالِبًا

Otuz iki kız öğrenci

Otuz iki erkek öğrenci

Müzekker 🧒	32
اِثْنَانِ وَثَلَاثُونَ طَالِبًا	Merfu'
اِثْنَيْنِ وَثَلَاثَيْنِ طَالِبًا	Mansub
اِثْنَيْنِ وَثَلَاثَيْنِ طَالِبًا	Mecrur

Müennes 🧑	32
اِثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ طَالِبَةٌ	Merfu'
اِثْنَتَيْنِ وَثَلَاثَيْنِ طَالِبَةٌ	Mansub
اِثْنَتَيْنِ وَثَلَاثَيْنِ طَالِبَةٌ	Mecrur

Müennes

Müzekker

ثَلَاثٌ وَأَرْبَعُونَ طَالِبَةً

ثَلَاثَةٌ وَأَرْبَعُونَ طَالِبًا

Kirk üç kız öğrenci

Kirk üç erkek öğrenci

Müzekker 🧒	43
ثَلَاثَةٌ وَأَرْبَعُونَ طَالِبًا	Merfu'
ثَلَاثَةٌ وَأَرْبَعِينَ طَالِبًا	Mansub
ثَلَاثَةٍ وَأَرْبَعِينَ طَالِبًا	Mecrur

Müennes 🧑	43
ثَلَاثٌ وَأَرْبَعُونَ طَالِبَةٌ	Merfu'
ثَلَاثًا وَأَرْبَعِينَ طَالِبَةٌ	Mansub
ثَلَاثٍ وَأَرْبَعِينَ طَالِبَةٌ	Mecrur

Müennes

Müzekker

تَمَانٍ وَتِسْعُونَ طَالِبَةً

تَمَانِيَةٌ وَتِسْعُونَ طَالِبًا

Doksan sekiz
kız öğrenci

Doksan sekiz
erkek öğrenci

Müzekker 🧒	98
تَمَانِيَةٌ وَتِسْعُونَ طَالِبًا	Merfu'
تَمَانِيَةٌ وَتِسْعِينَ طَالِبًا	Mansub
تَمَانِيَةٍ وَتِسْعِينَ طَالِبًا	Mecrur

Müenneses 🧑	98
تَمَانٍ وَتِسْعُونَ طَالِبَةً	Merfu'
تَمَانِيًا وَتِسْعِينَ طَالِبَةً	Mansub
تَمَانٍ وَتِسْعِينَ طَالِبَةً	Mecrur

رَأَيْتُ سَبْعَةً وَخَمْسِينَ طَالِيًا

57 öğrenciyi gördüm.

سَلَّمْتُ عَلَى ثَلَاثٍ وَثَمَانِينَ طَالِبَةً

83 kız öğrenciye
selam verdim.

شَكَرَ مُدِيرُ الشَّرِكَةِ سَبْعَةً وَ ثَلَاثِينَ عَامِلًا

**Firma
müdürü 37 işçiye
teşekkür etti.**

Daha Büyük Sayılar

Yüz, bin, milyon ve milyar sayılarından
sonra gelen kelimeler,
müfred - mecrur olurlar.

Müzekker veya müennes olmaları
fark etmez.

Müenneses 🧑

Müzekker 🧑

مِائَةٌ طَالِبَةٍ

مِائَةٌ طَالِبٍ

Yüz kız öğrenci

Yüz erkek öğrenci

Müfred - Mecrur

Binler hanesini yüzler hanesine,
yüzler hanesini onlar hanesine
bağlamak üzere,
aralarda **vav** atıf harfi bulunur.

فِي الْمَكْتَبَةِ الْفَانِ وَتَمَانِمَائِهِ وَثَلَاثَةً وَأَرْبَعُونَ كِتَابًا

**Kütüphanede
2843 kitap vardır**

Çok basamaklı sayıların okunmasında,

iki yoldan biri takip edilir:

- 1- **Büyükten küçüğe** doğru gidilir
- 2- **Küçükten büyüğe** doğru gidilir

Sayılan, kendisine **en yakın** olan,
en son söylenen sayıya uyar.

فِي الْمَدِينَةِ أَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ وَتِسْعُمِائَةٍ وَأَلْفٌ رَجُلٍ

**Şehirde 1924
adam vardır.**

فِي الْمَدِينَةِ أَلْفٌ وَتِسْعُمِائَةٍ وَأَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ رَجُلًا

**Şehirde 1924
adam vardır.**

Şehirde 1924 adam vardır.

فِي الْمَدِينَةِ

أَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ وَتِسْعُمِائَةٍ وَأَلْفٌ

رَجُلٍ

فِي الْمَدِينَةِ

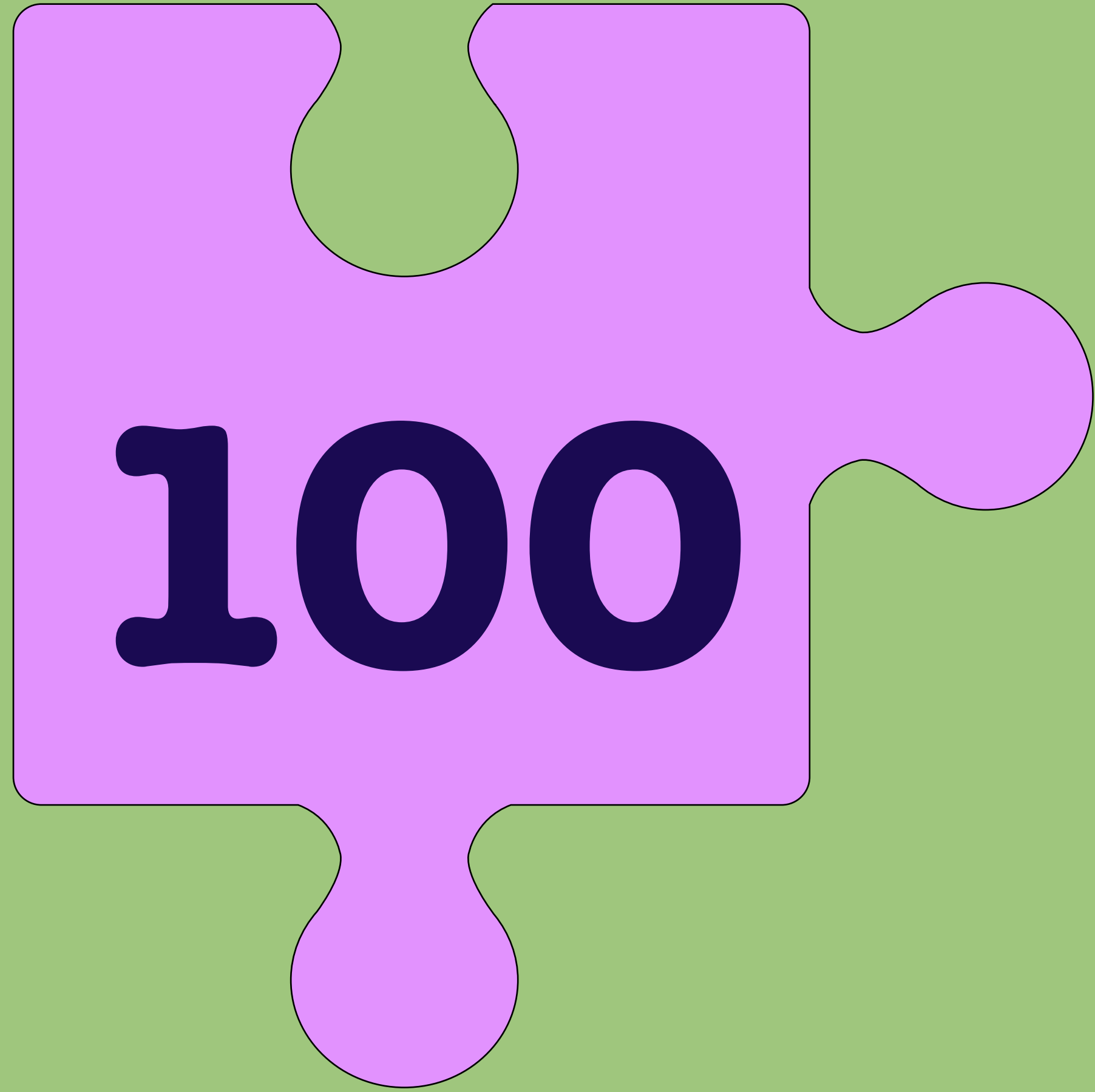
أَلْفٌ وَتِسْعُمِائَةٍ وَأَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ

رَجُلًا

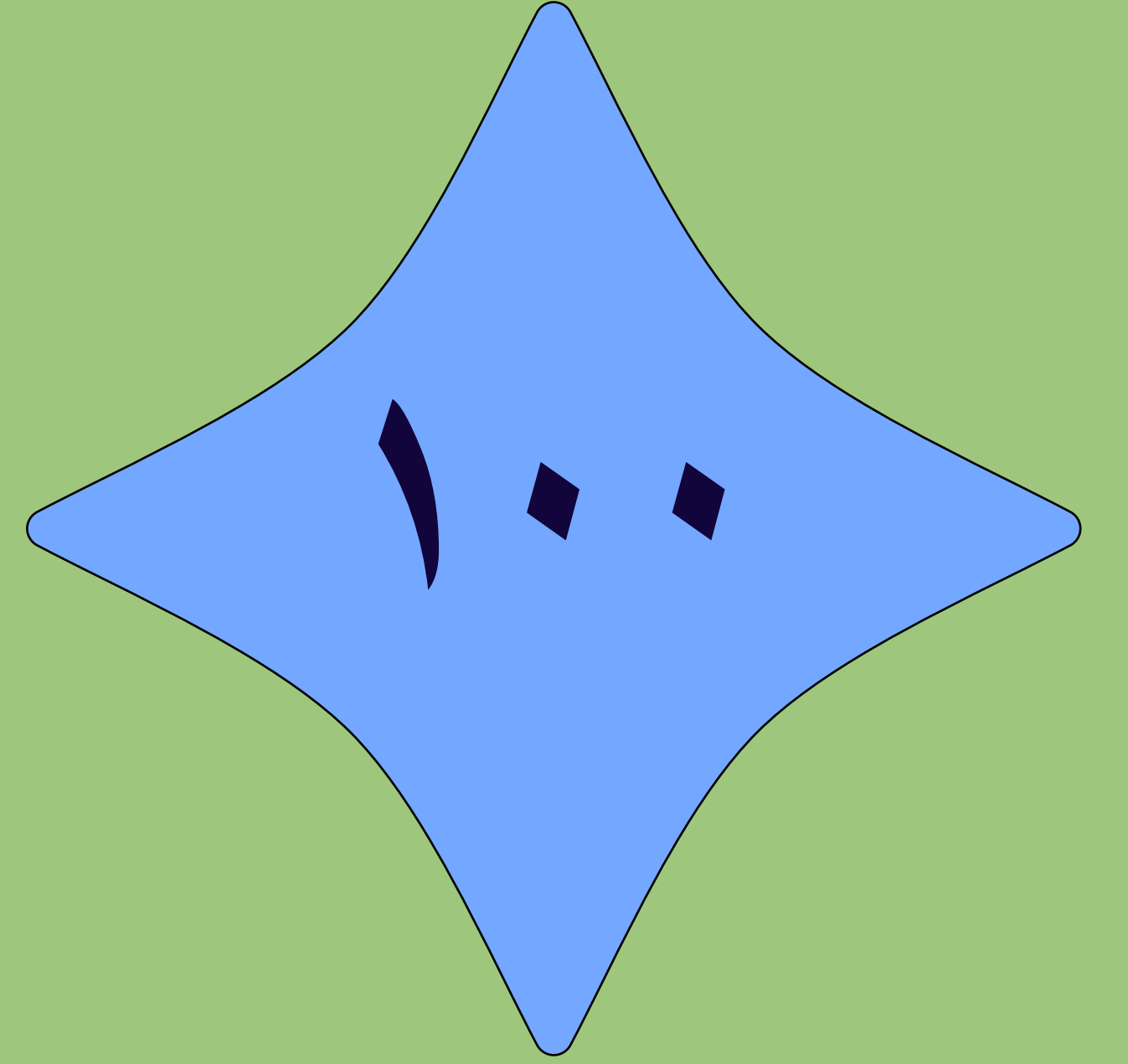
Yüz ve Katları

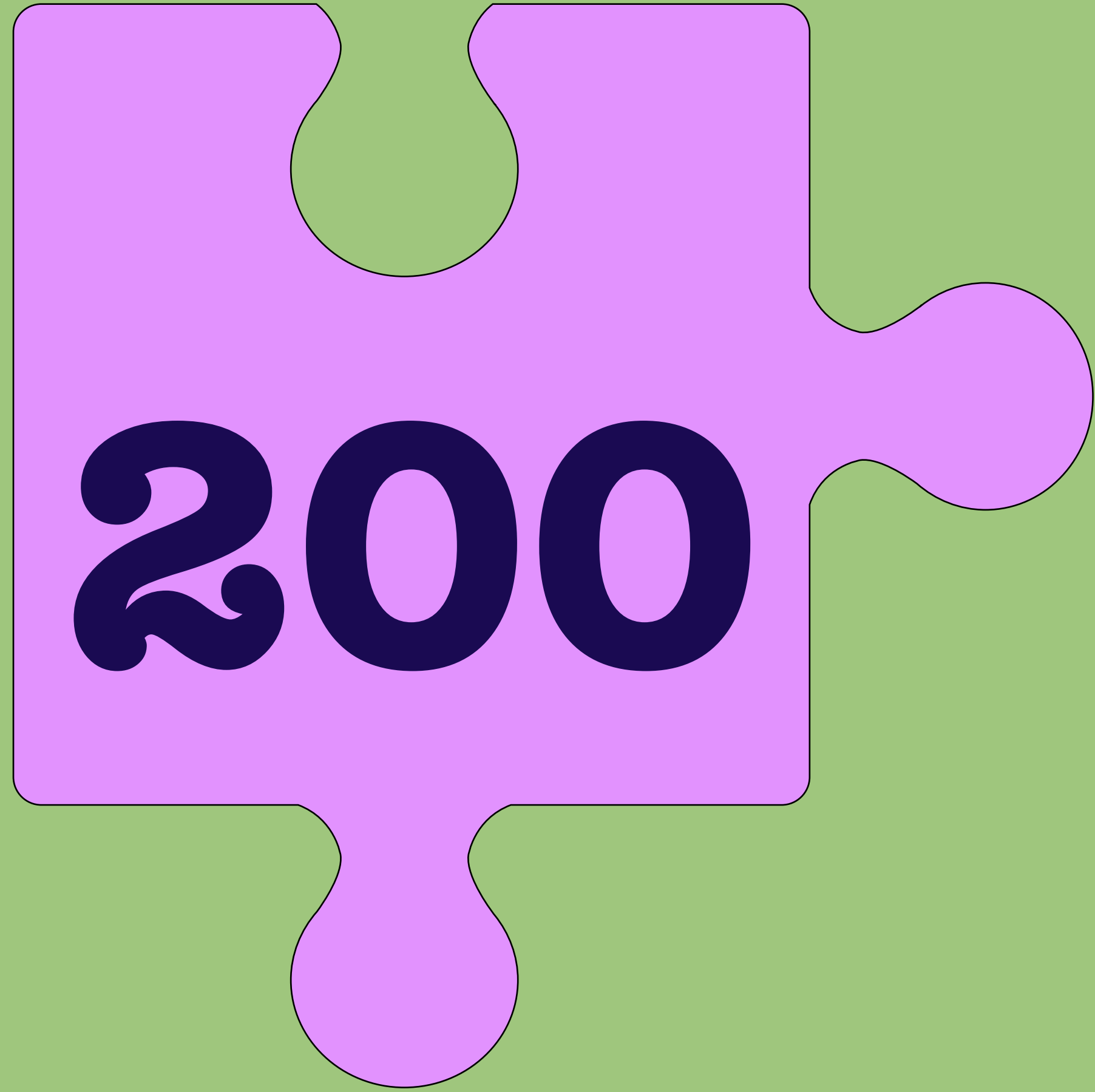
Yüz kelimesi,
yazıldığı gibi okunmayan
bir kelimedir:

مِائَةٌ

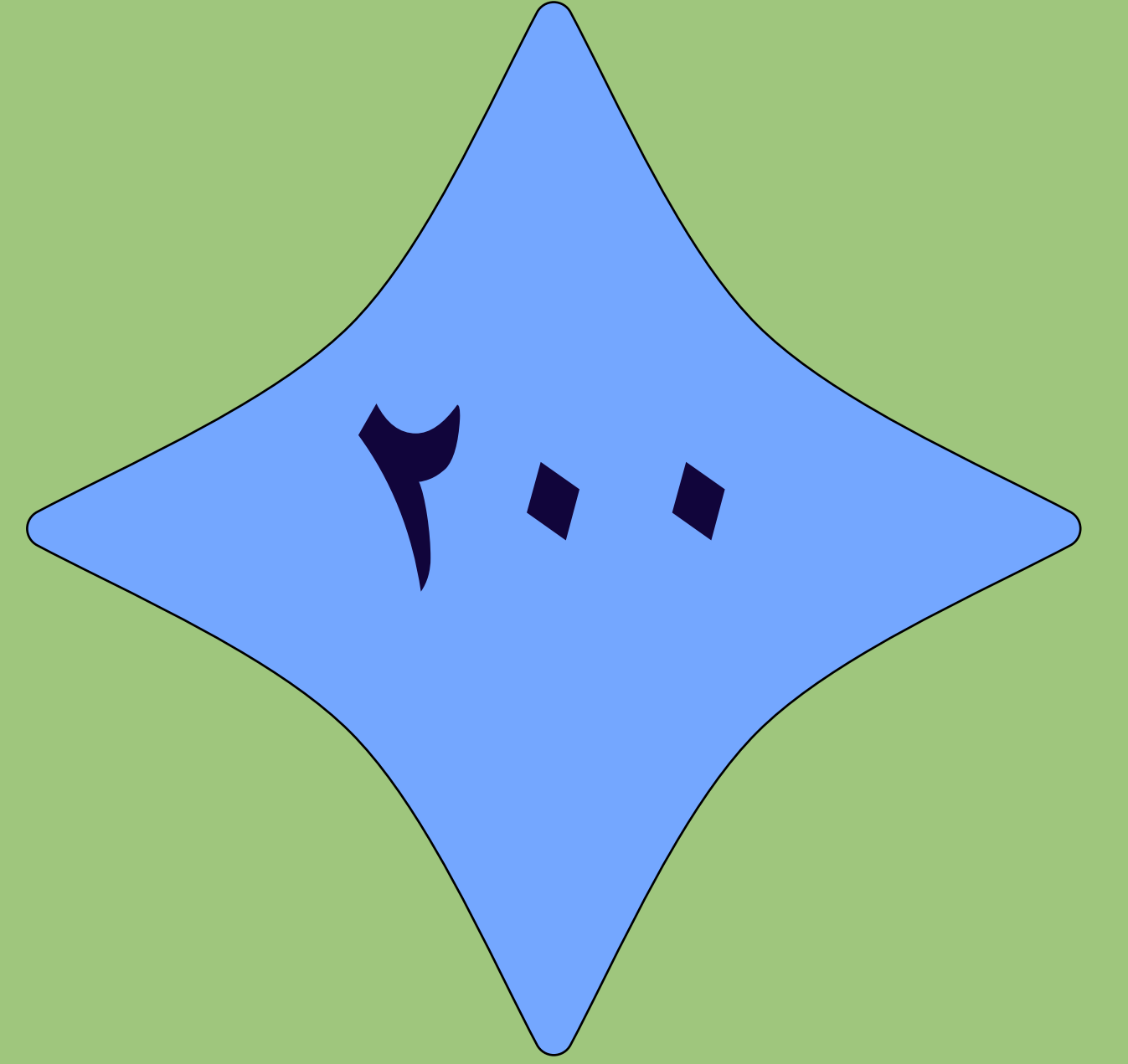

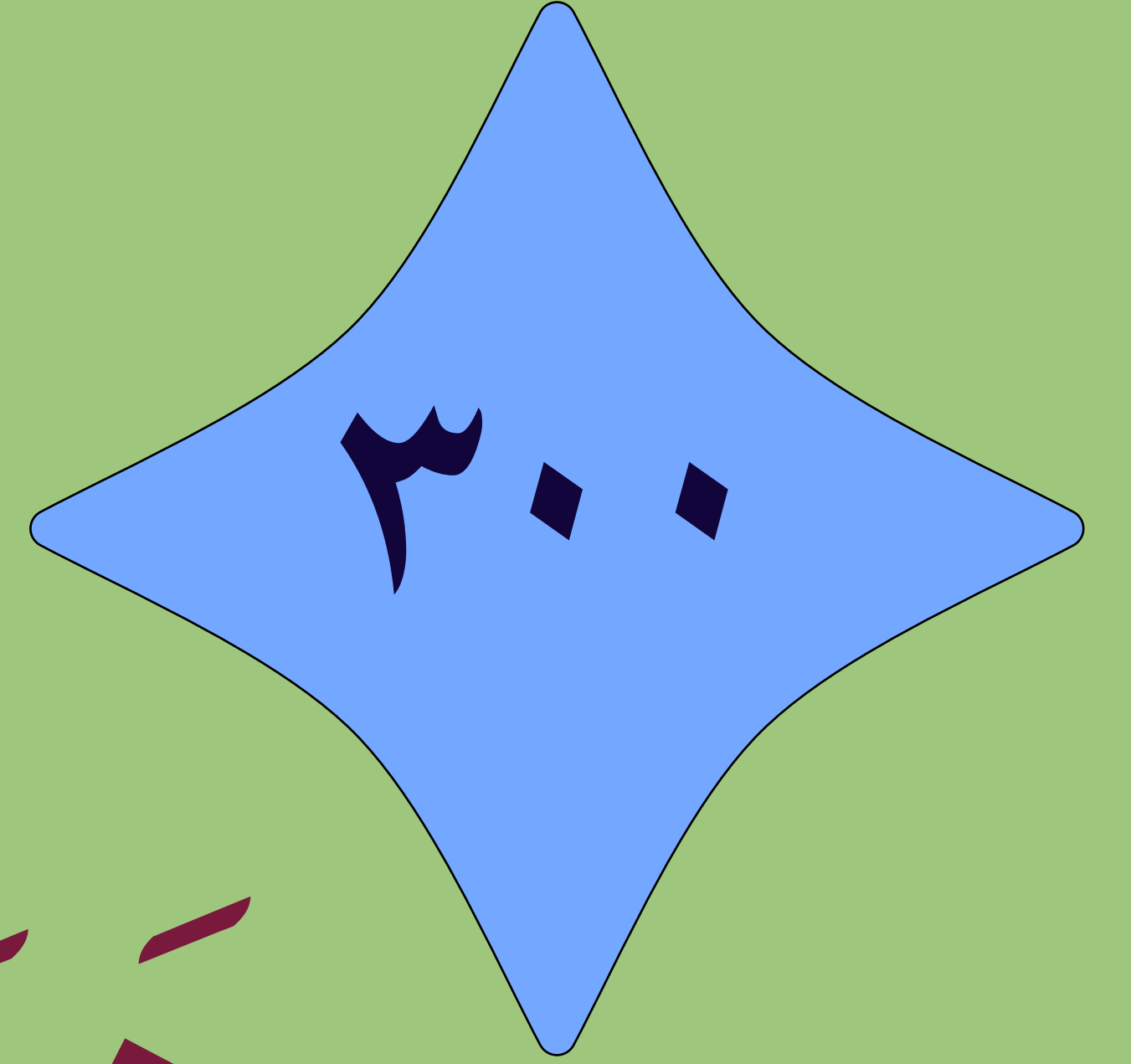
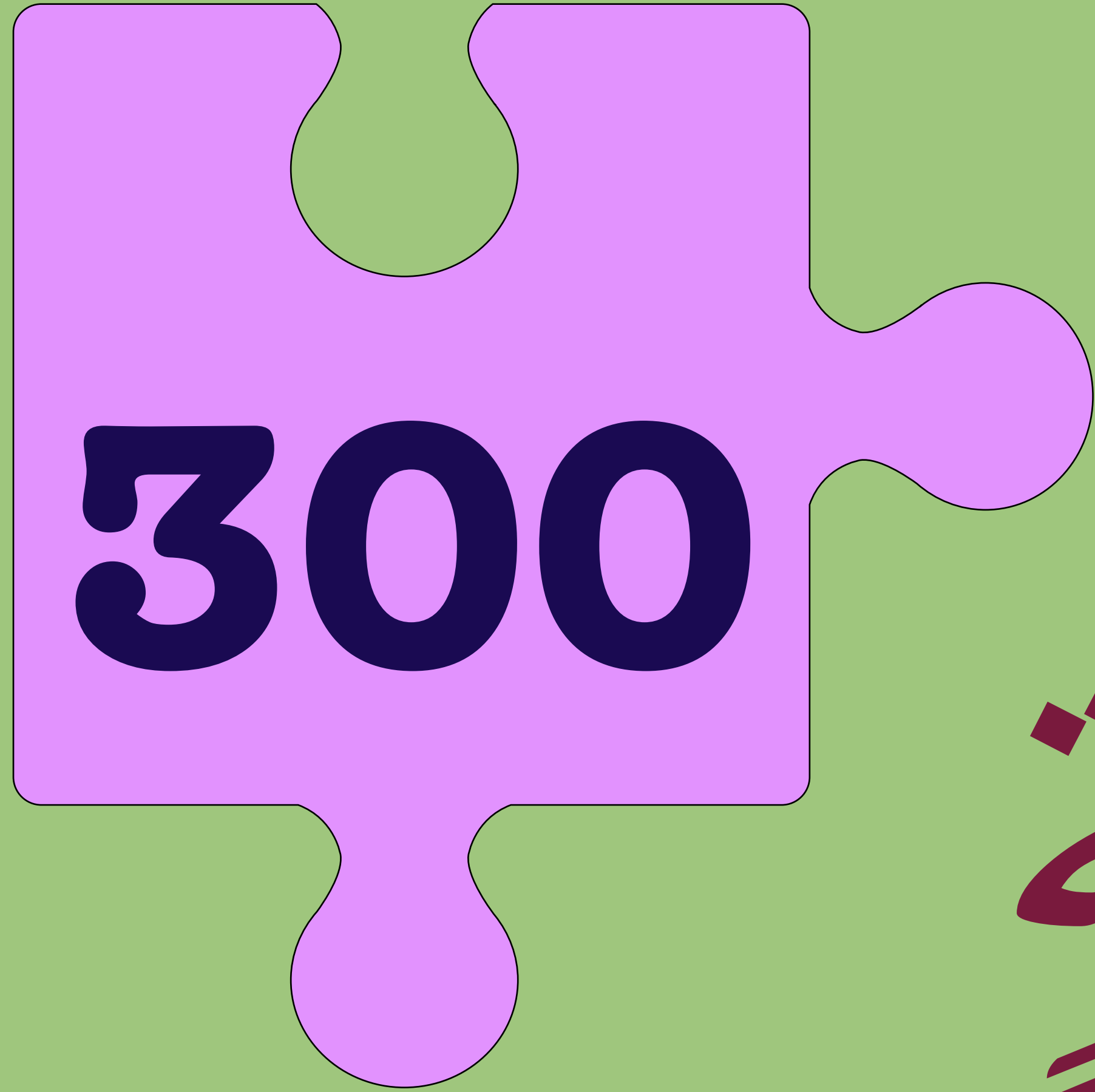
مائة

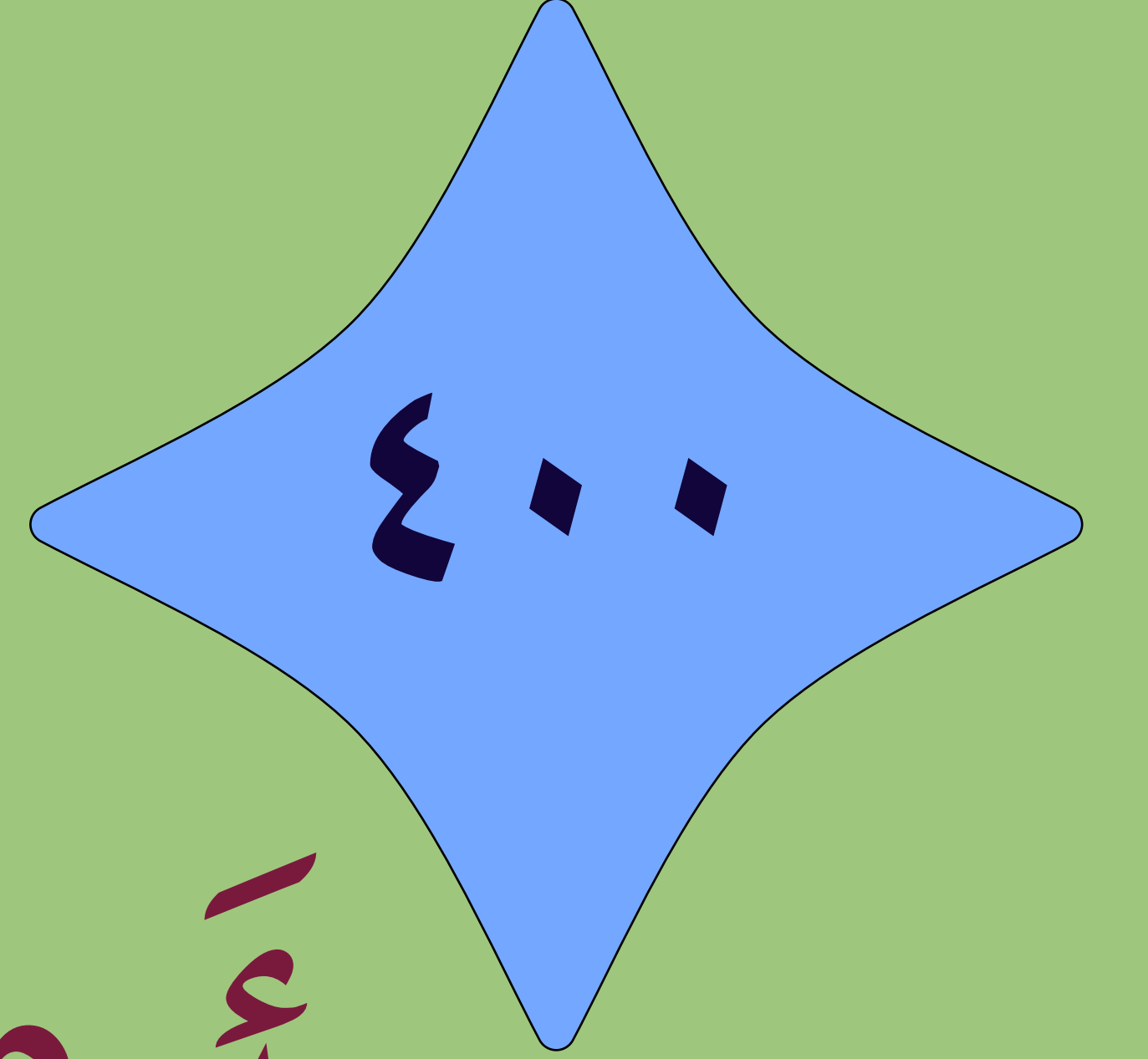
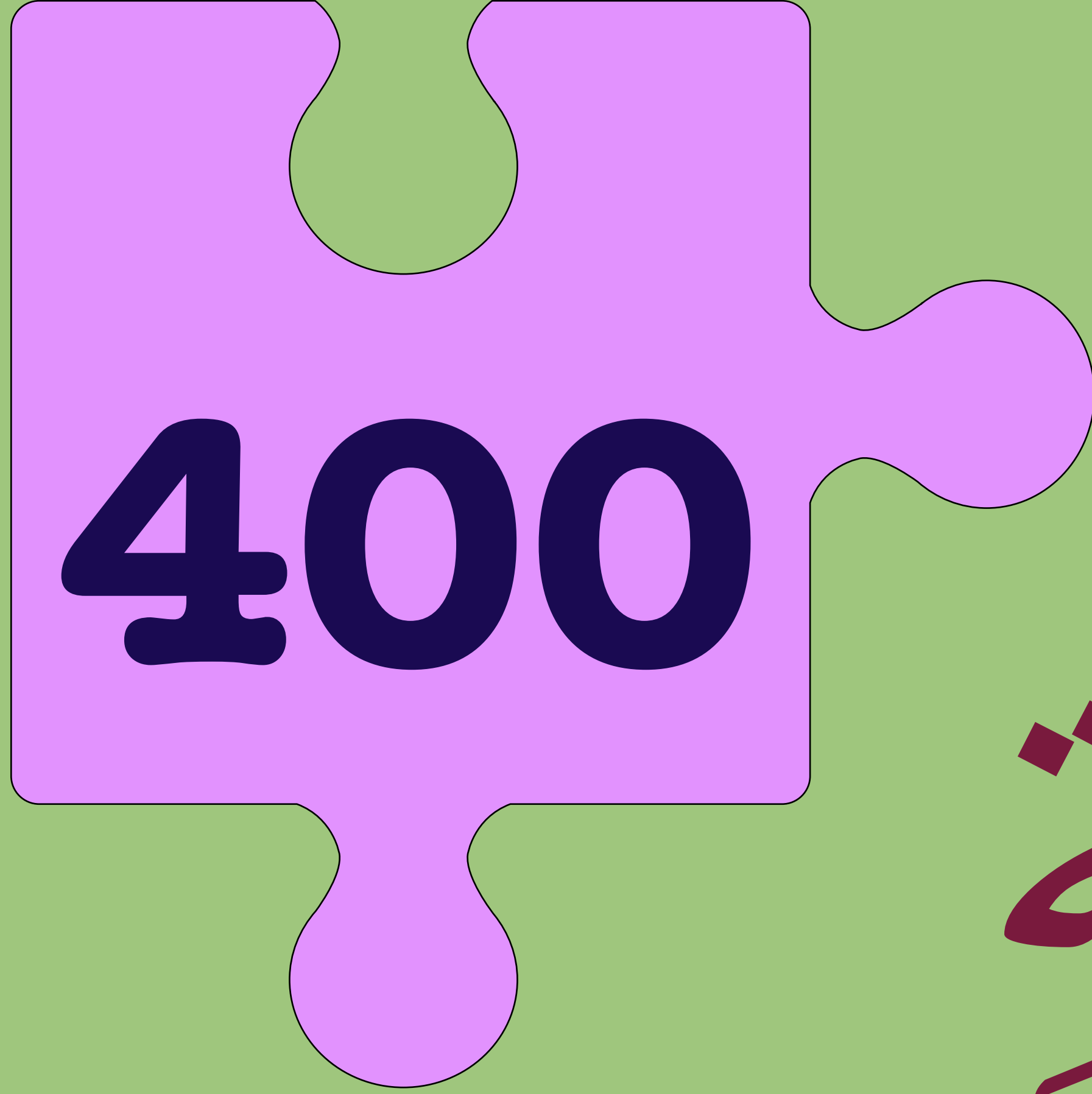

مِائَتَانِ

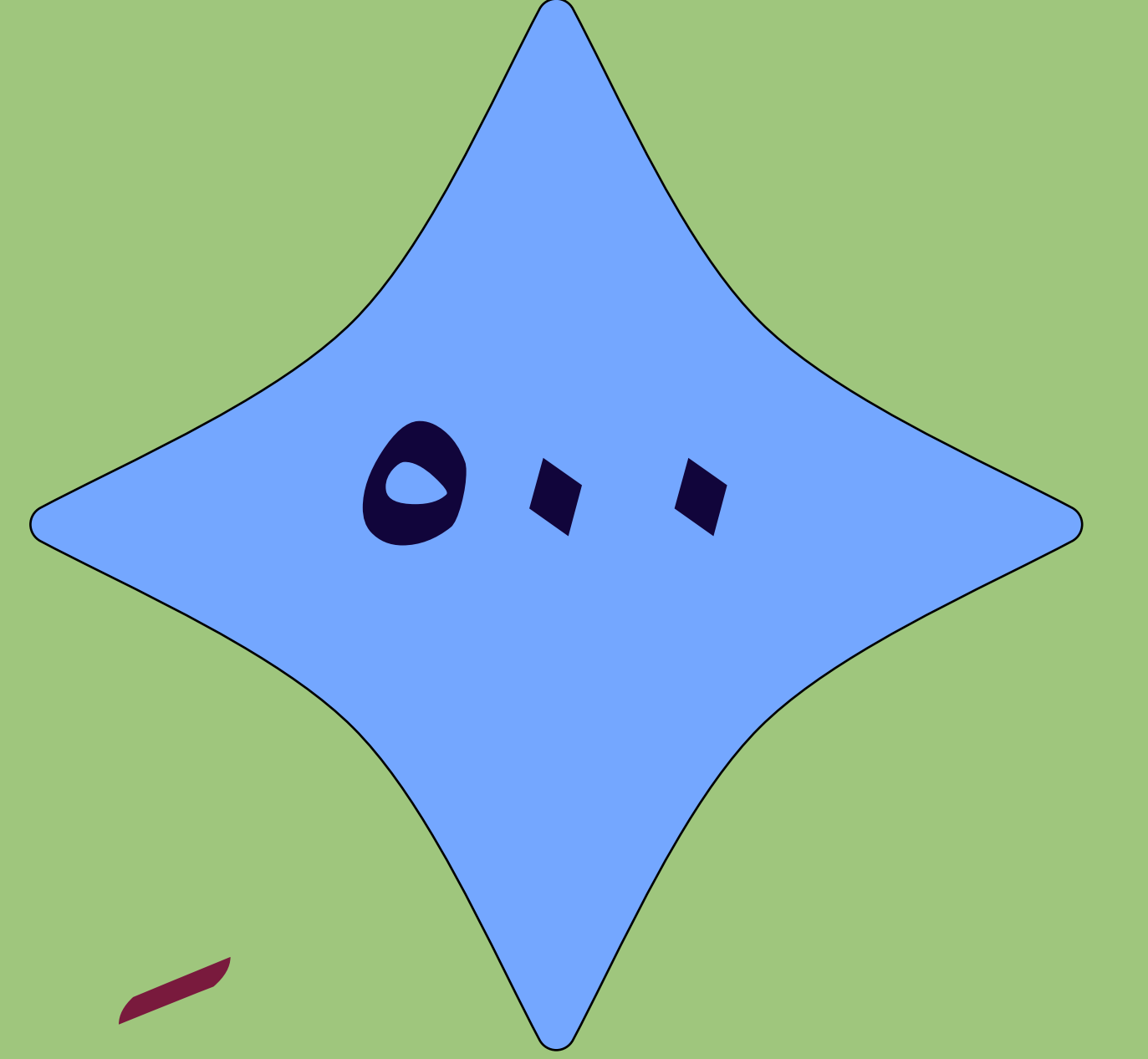
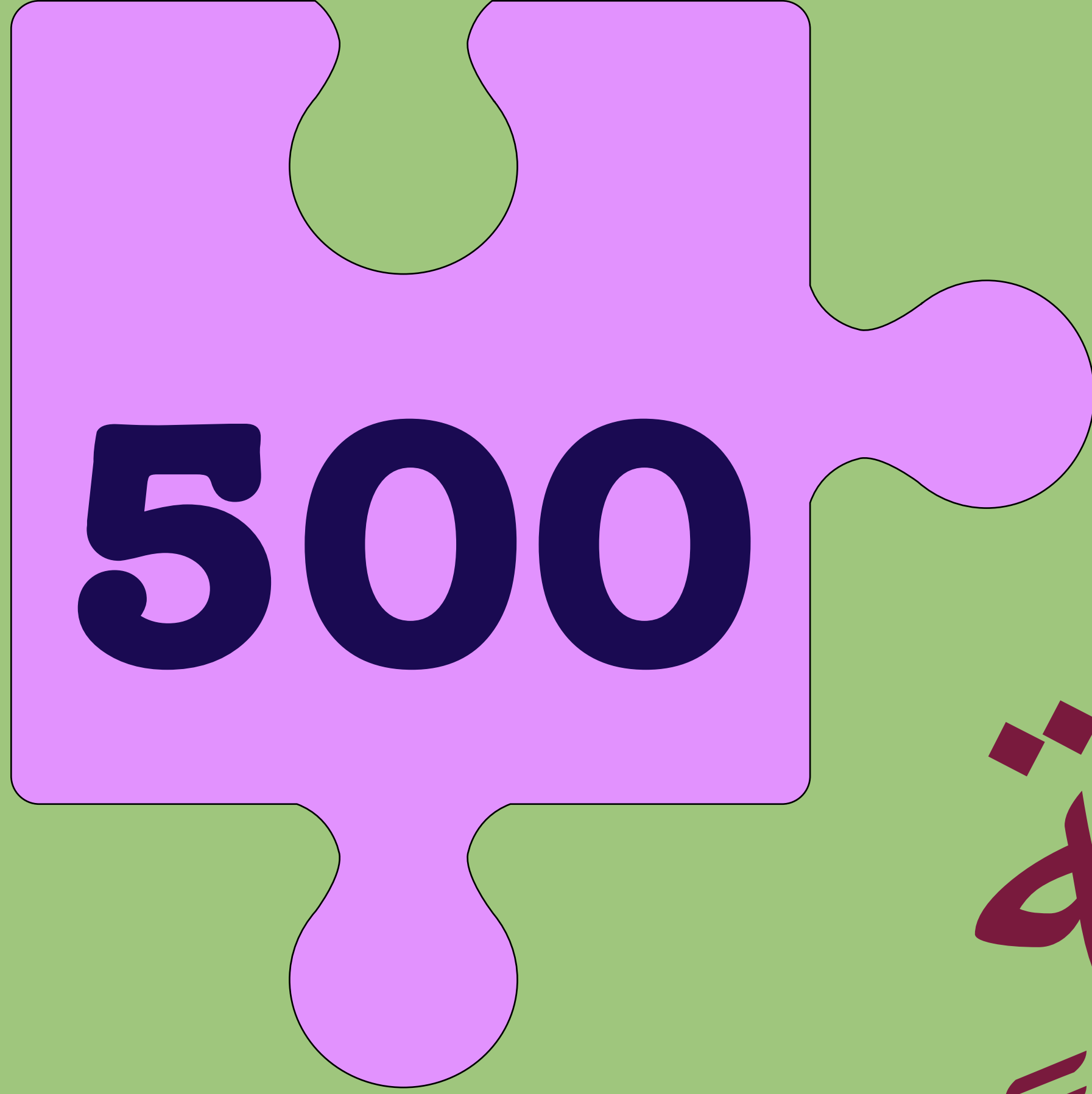

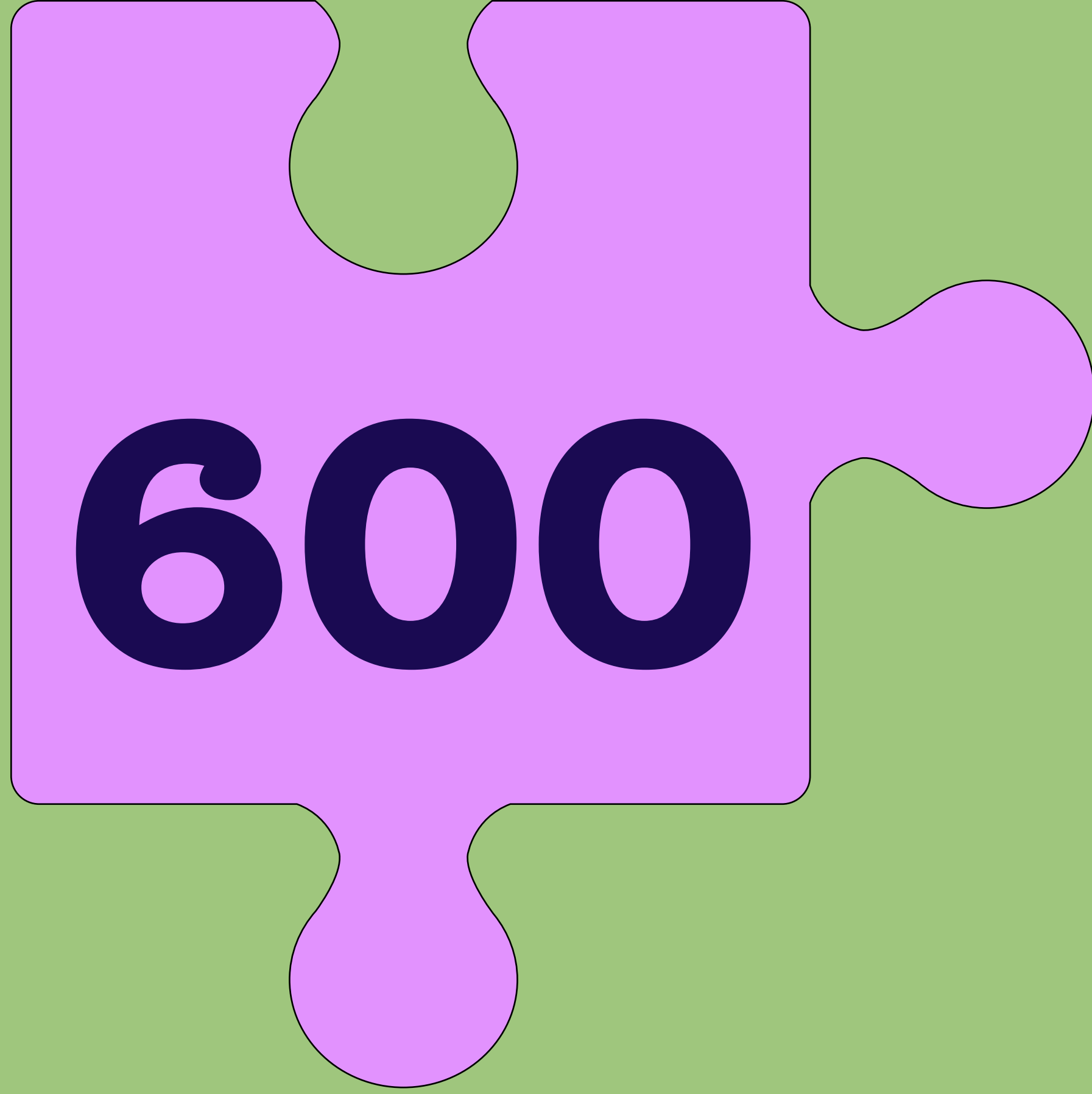
ثَلَاثِمِائَةٌ

أَرْبَعِمِائَةٌ

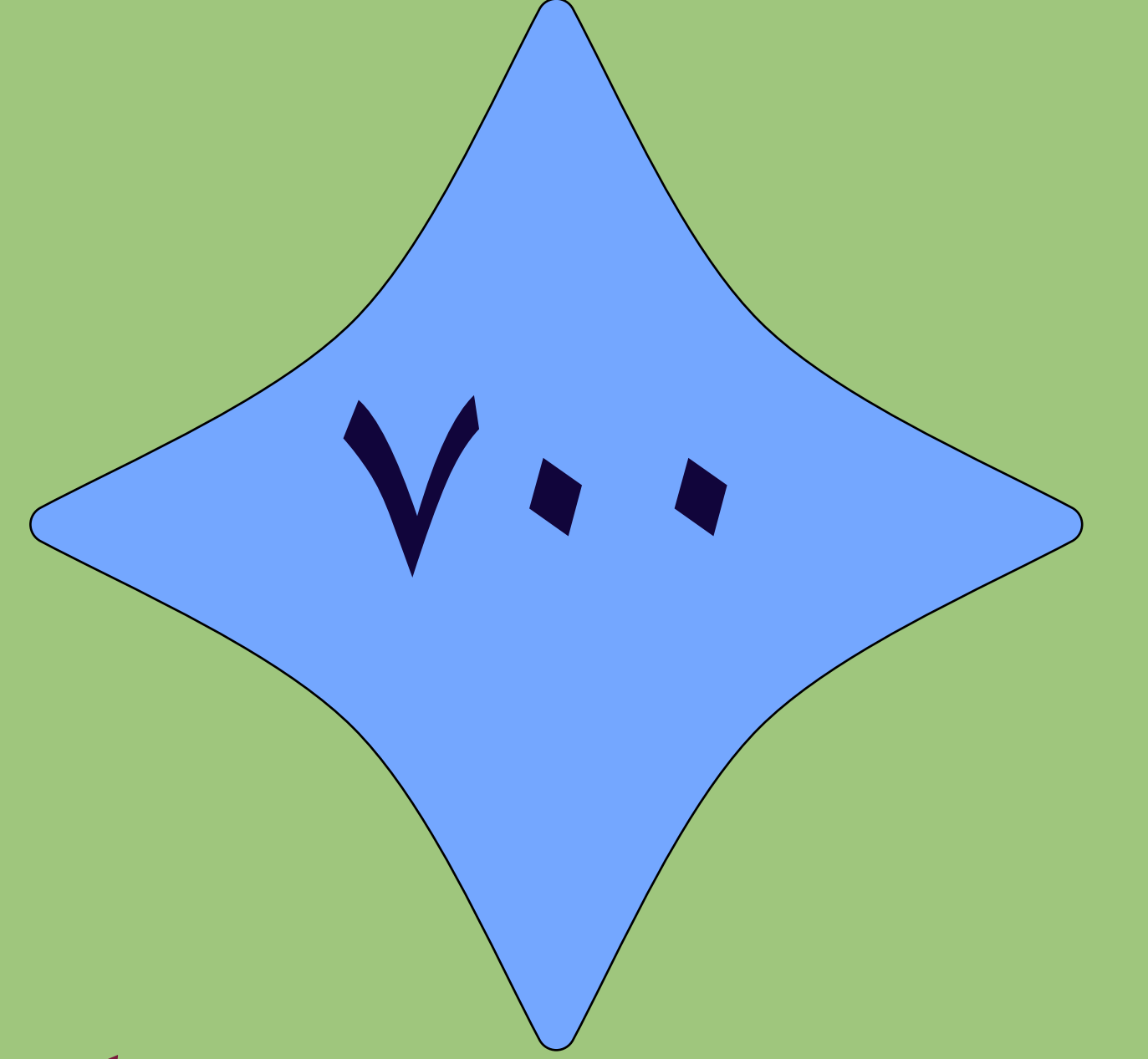
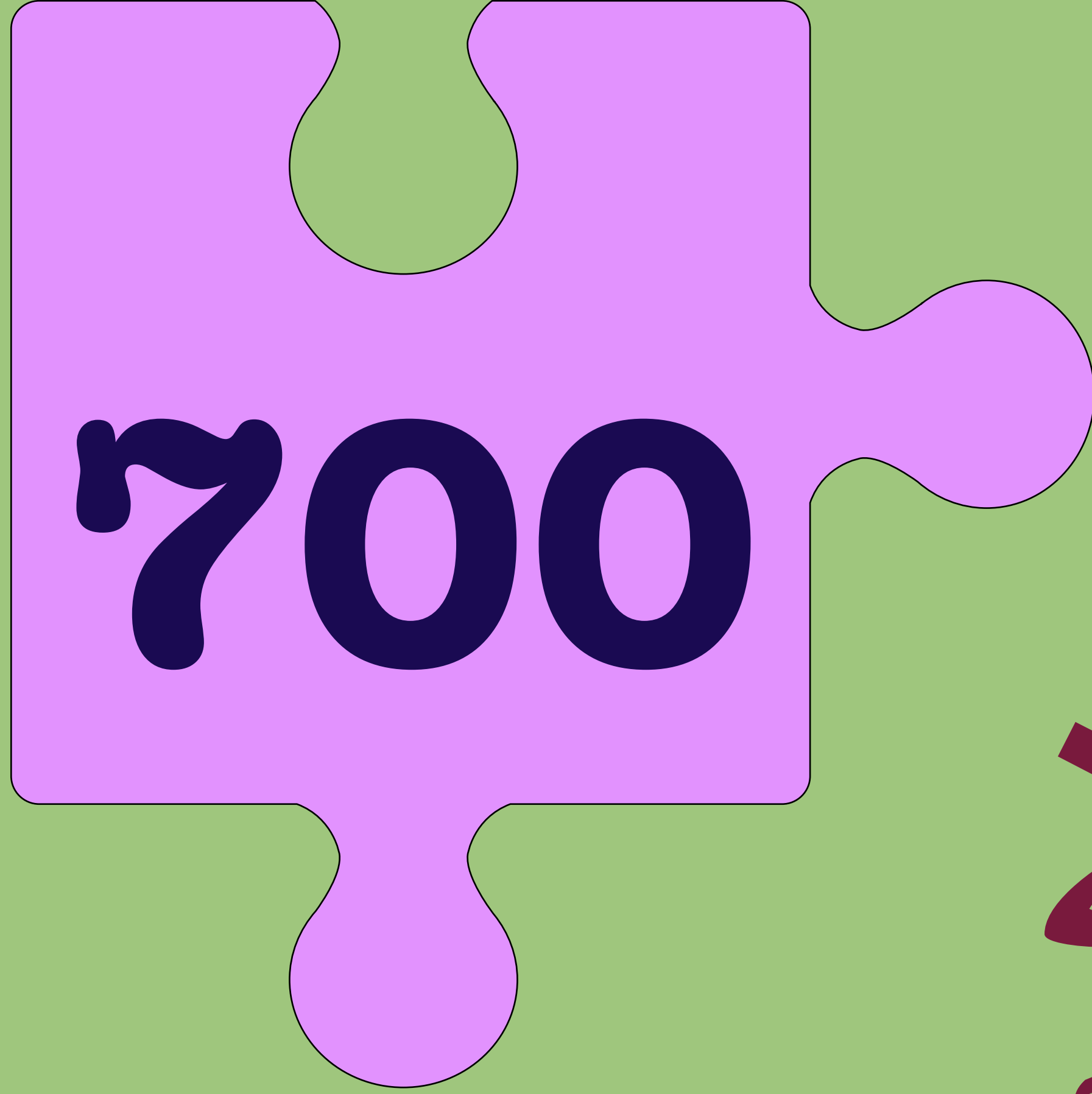

حَمْسَمِائَةٌ

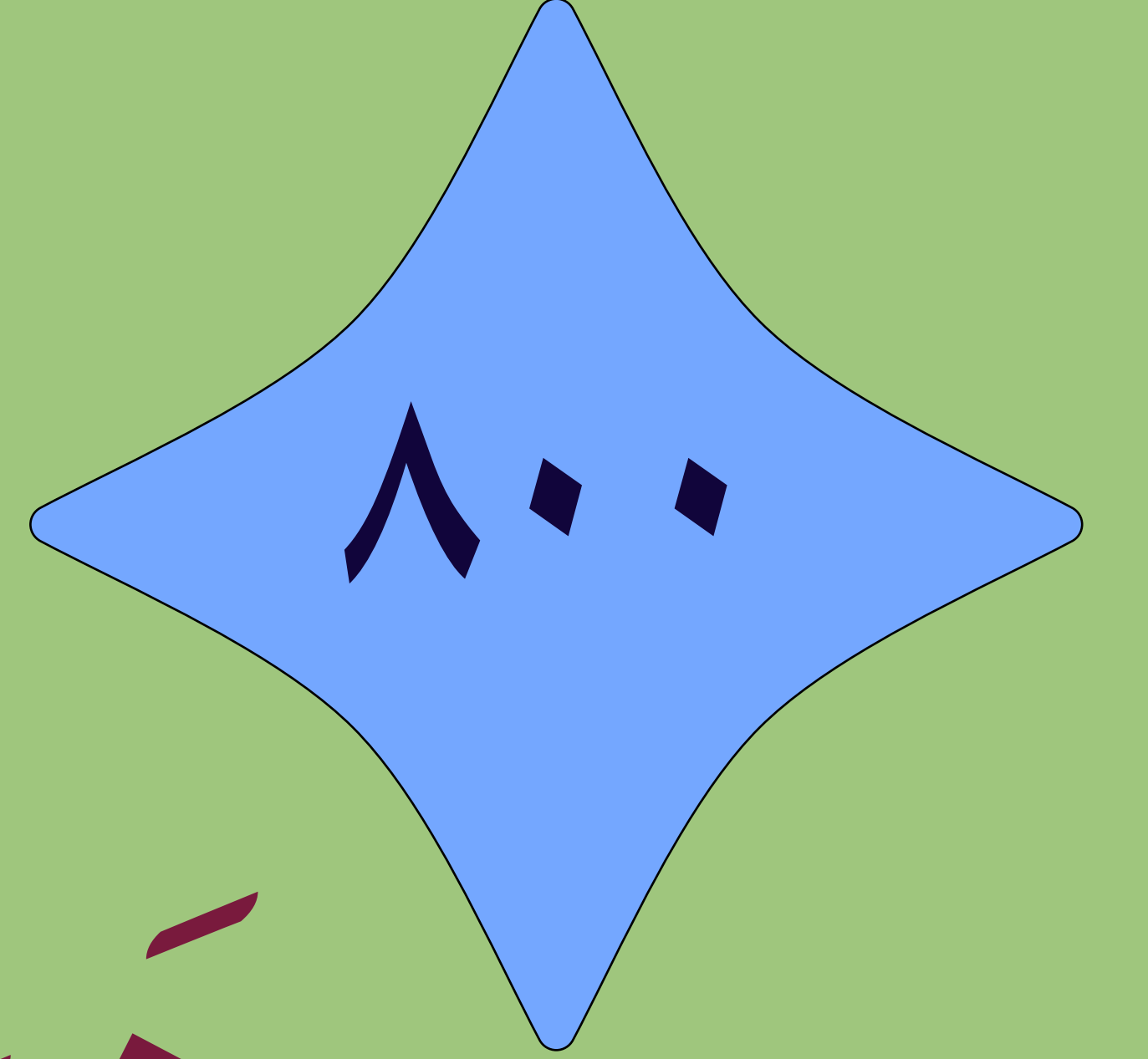
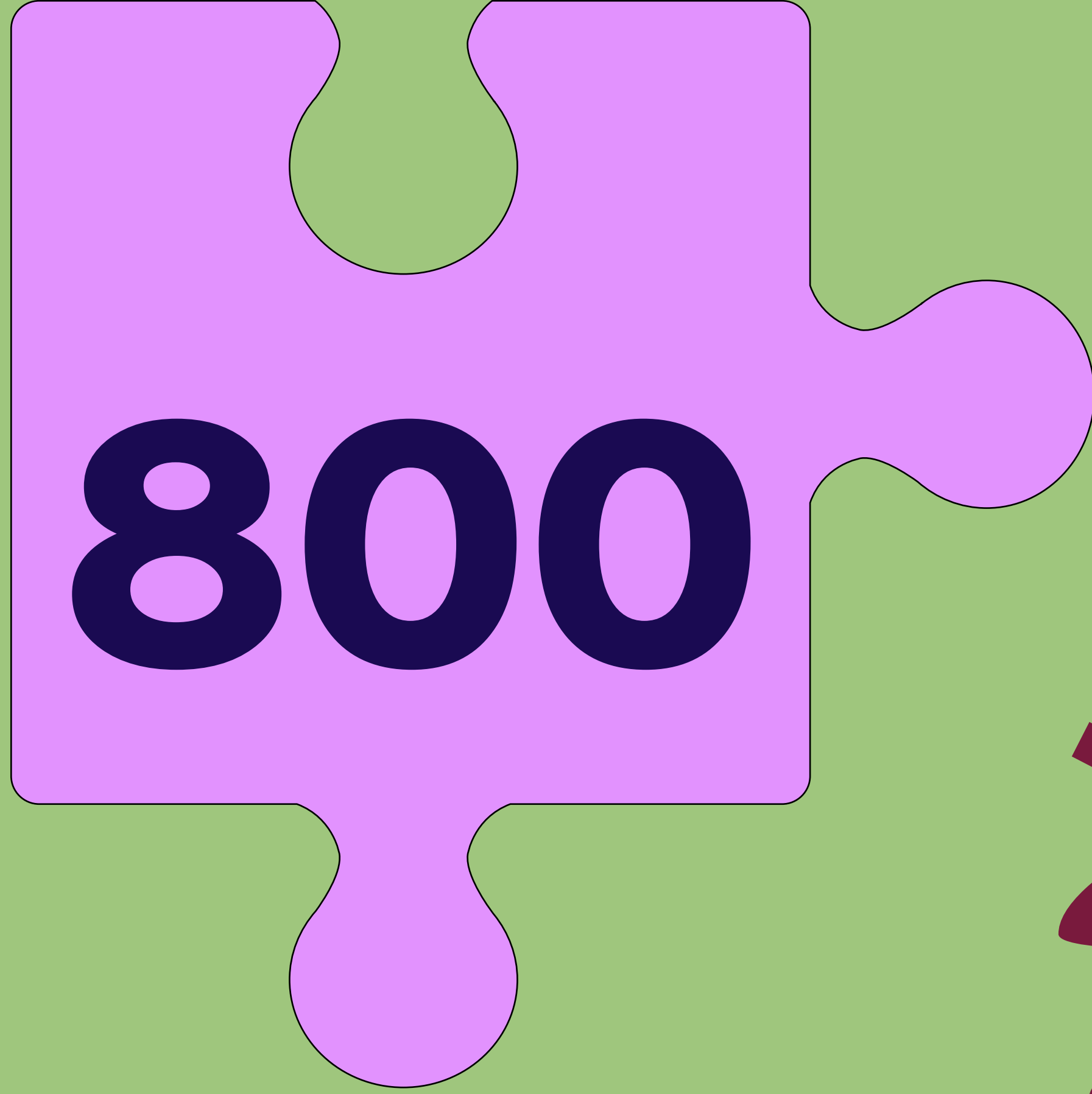

سِتِّمِائَةُ

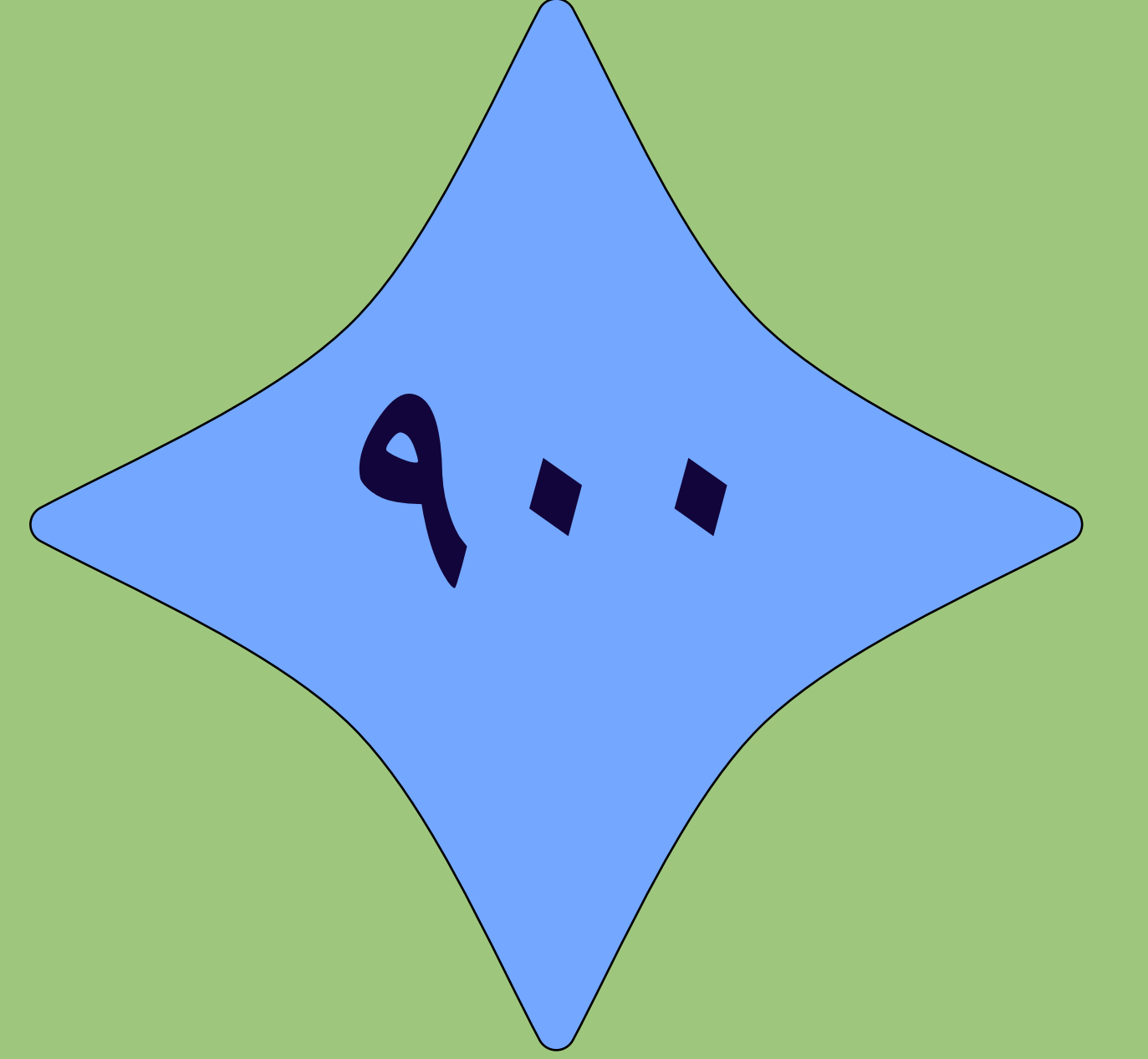
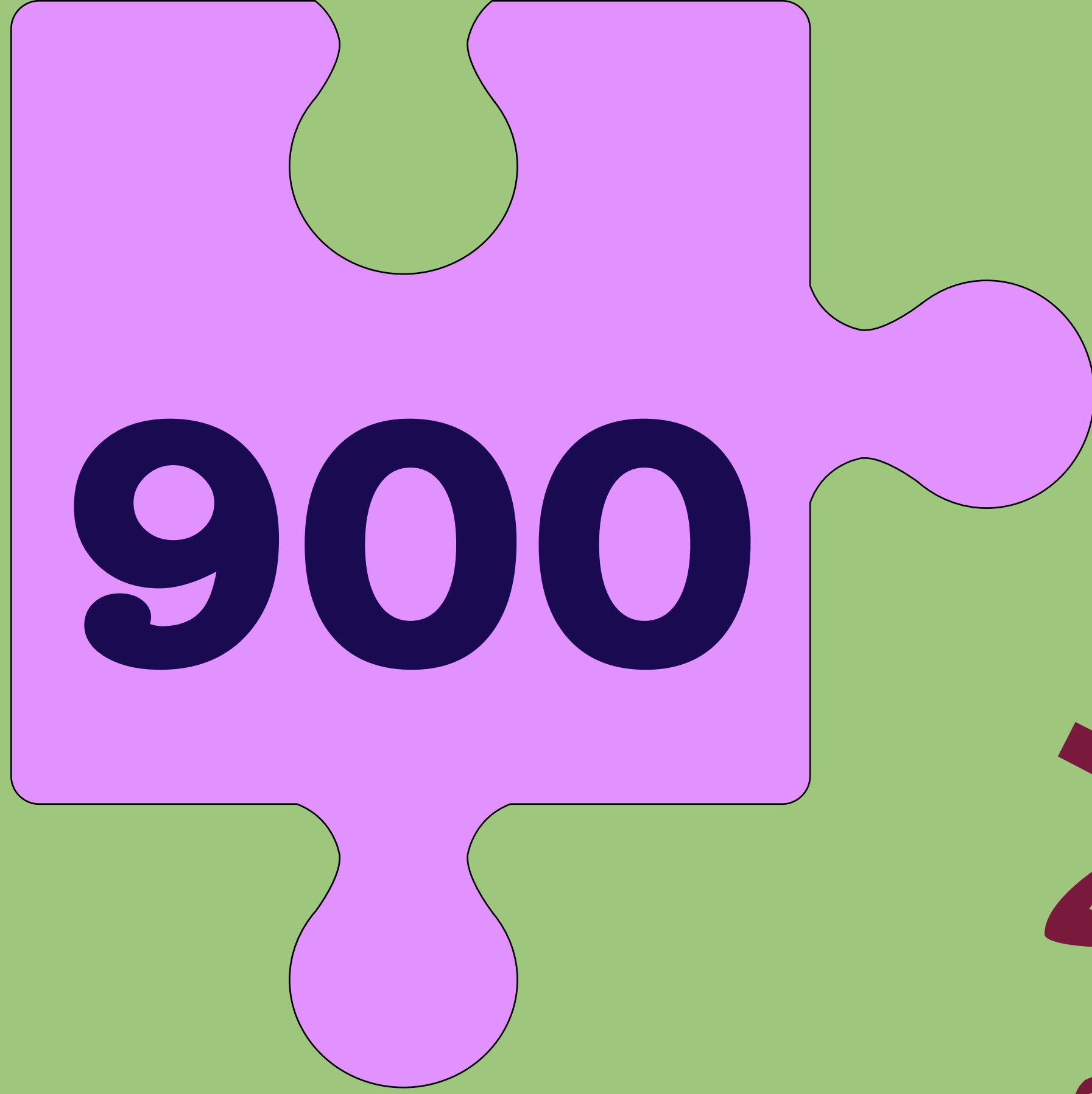

سَبْعِمِائَةٌ

تَمَانِمِائَةٌ

تِسْعِمِائَةٌ

100 rakamı ve katları,
hem **müzekker**, hem de **müennes**
kelimeler için kullanılır.

جَاءَ مِائَةٌ حِصَانٍ

100 aygır (erkek at)
geldi.

جَاءَتْ مِائَةُ فَرَسٍ

100 kısırak (dişi at)
geldi.

رَأَيْتُ مِائَةَ حِصَانٍ

100 aygır (erkek at)
gördüm.

300, 400 derken söylediğimiz sayı
iki kısımdan oluşur: **Üç** ve **yüz**.

Yüz sayısı

müennes bir kelime olduğu için,
öncesindeki sayı **müzekker** olur.

300, 400 derken,
söylediğimiz sayının **irabı**
birinci sayının sonunda görülür.
İkinci sayı daima **mecrûr** olur.

Üç yüz

ثَلَاثُمِائَةٍ

Daima mecrur

Yerine göre değişir

Merfu'

فِي الْحَدِيقَةِ سَبْعِمِائَةٍ شَجَرَةٍ

Bahçede 700 ağaç var.

Mansub

رَأَيْتُ سَبْعِمِائَةَ شَجَرَةٍ فِي الْحَدِيقَةِ

Bahçede **700** ağaç
gördüm.

Mecrur

سَلَّمْتُ عَلَى ثَلَاثِمِائَةٍ طَالِبِ

300 öğrenciye
selam verdim.

200 sayısının, sayılanla birleşince,
tamlamadan dolayı
iki rakamının “nun” harfi düşer.

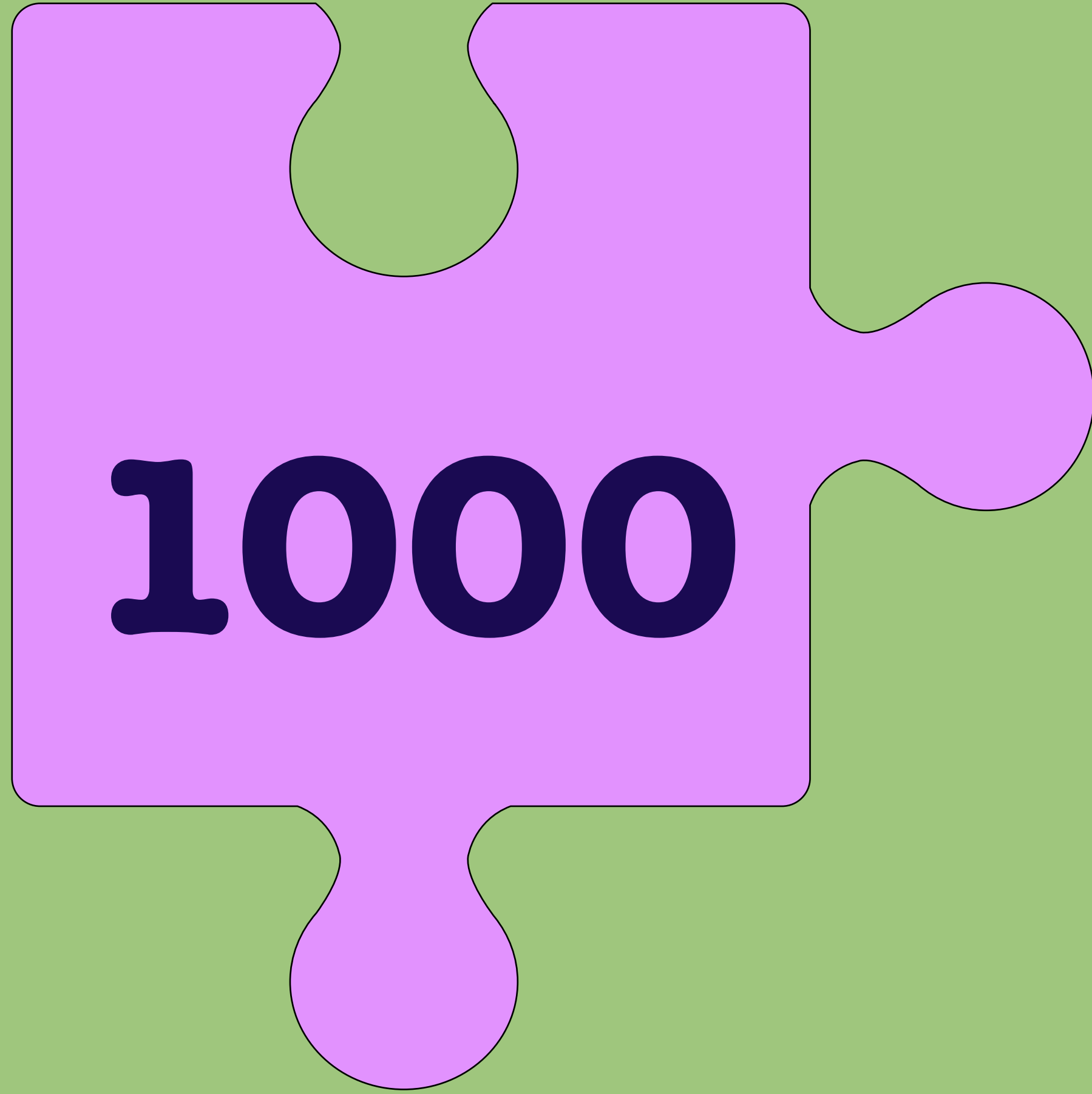
جَاءَ مِائَتًا طَالِبٍ

200 öğrenci geldi.

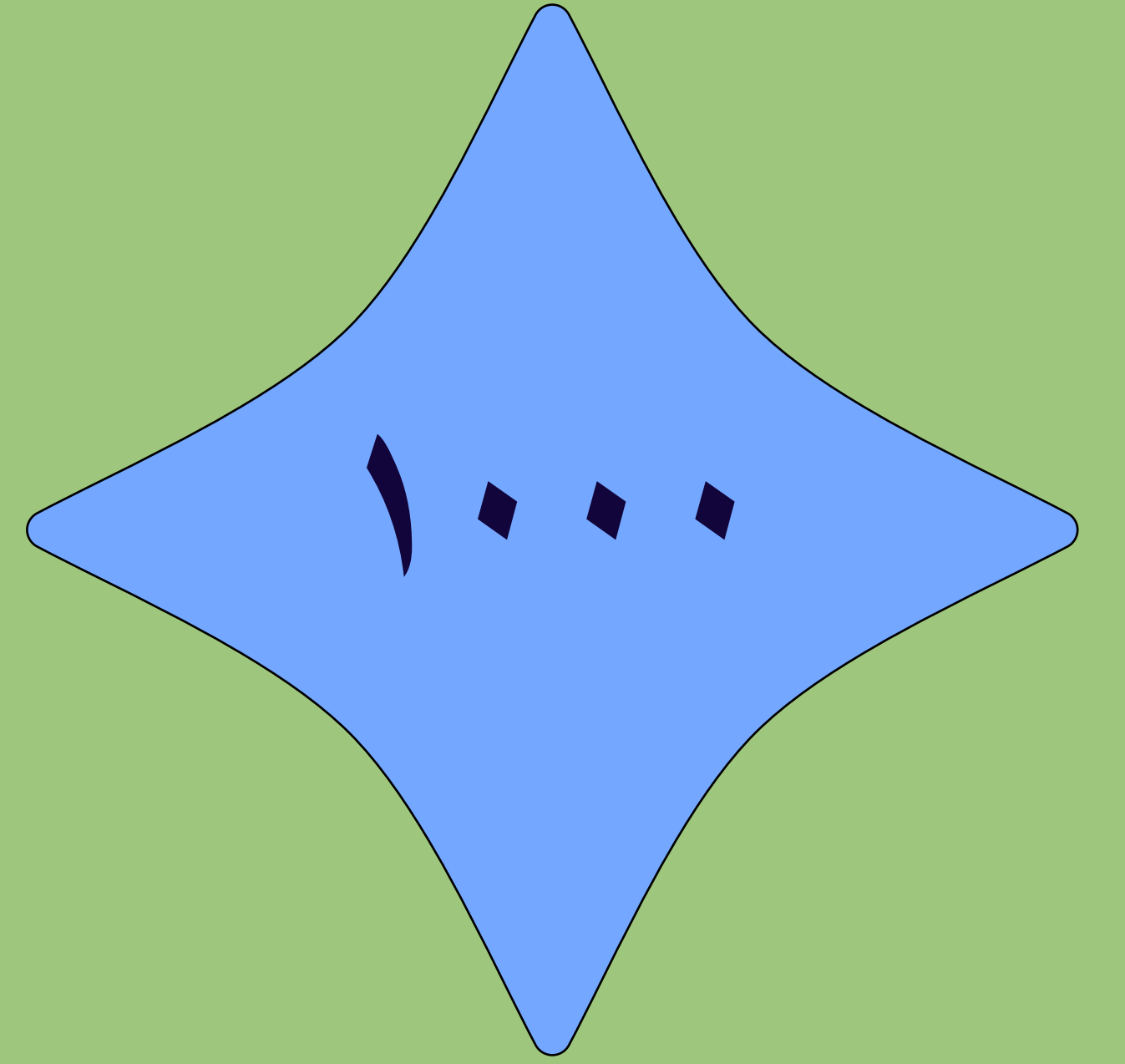
رَأَيْتُ مِائَتِي طَالِبِ

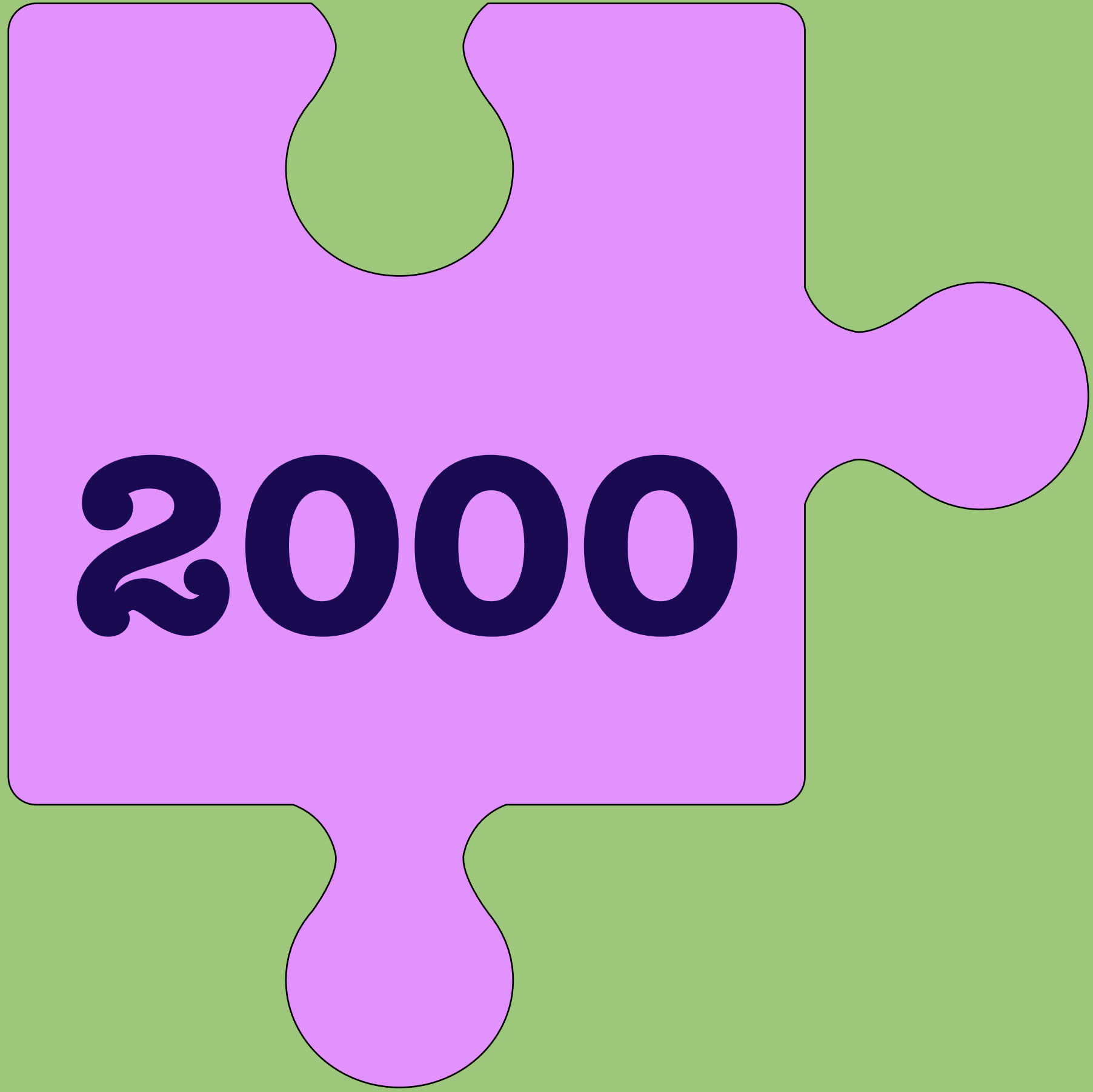
200 öğrenciyi gördüm.

Bin ve Katları

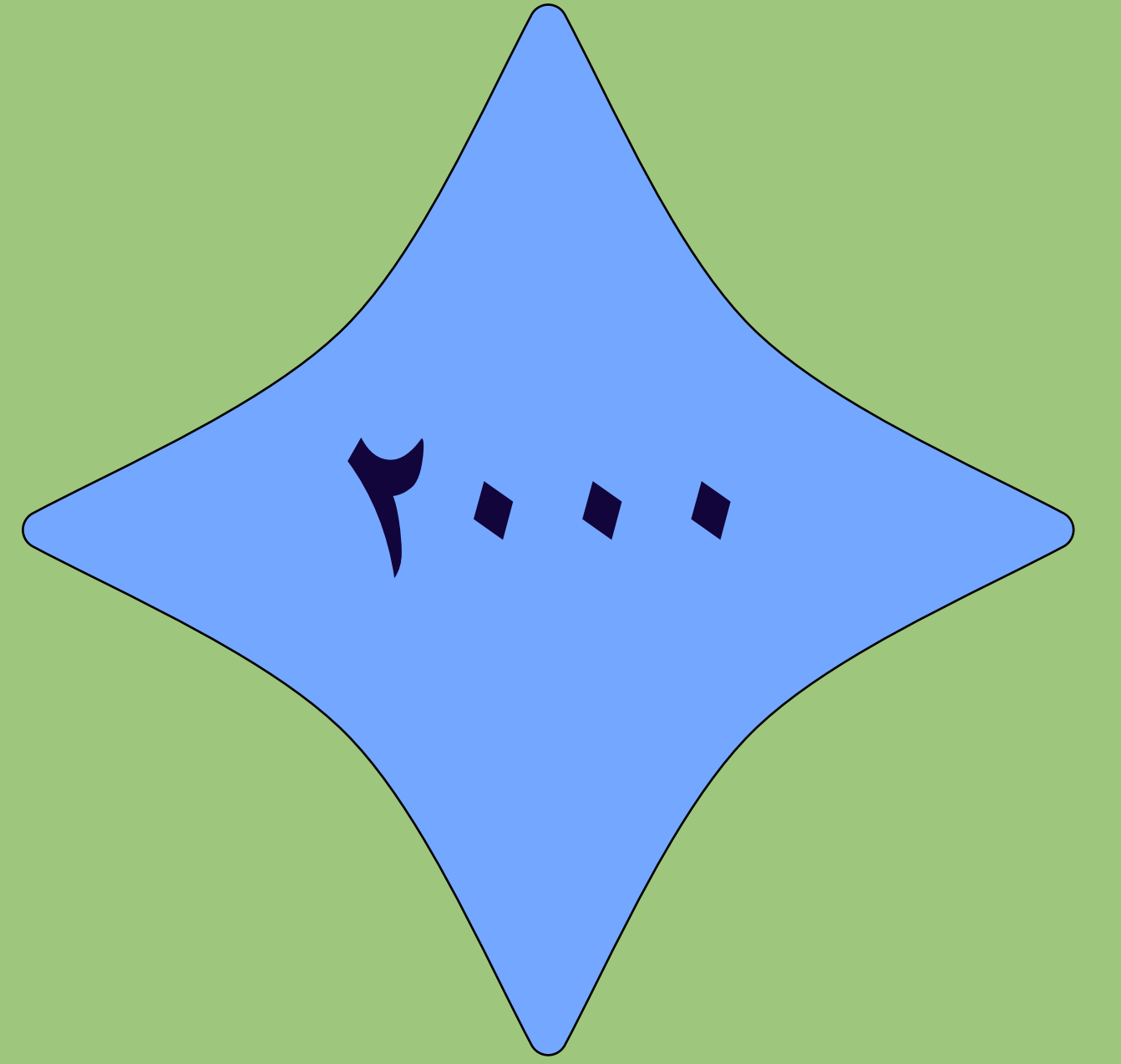

ألف

ألفان

3000

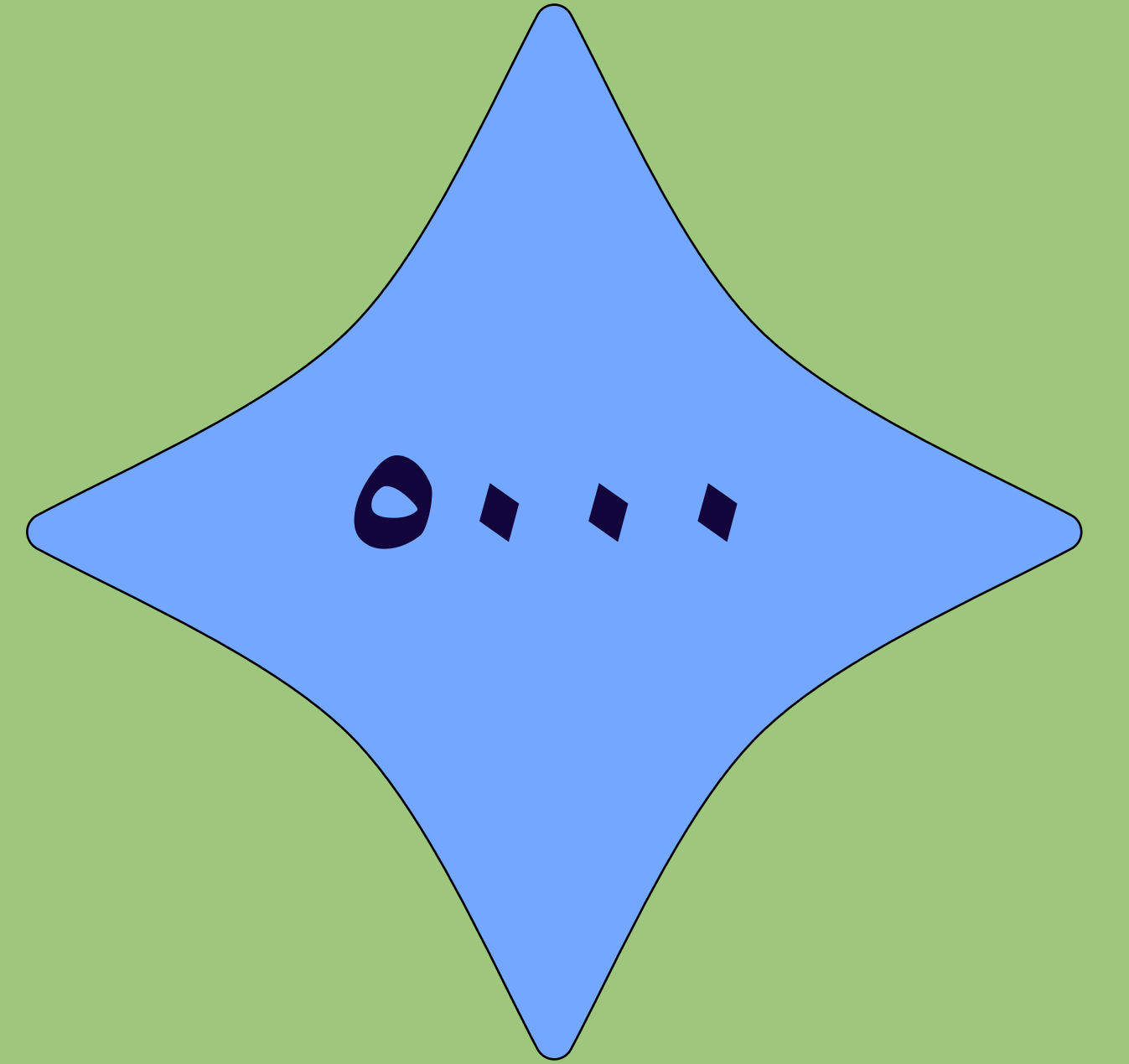
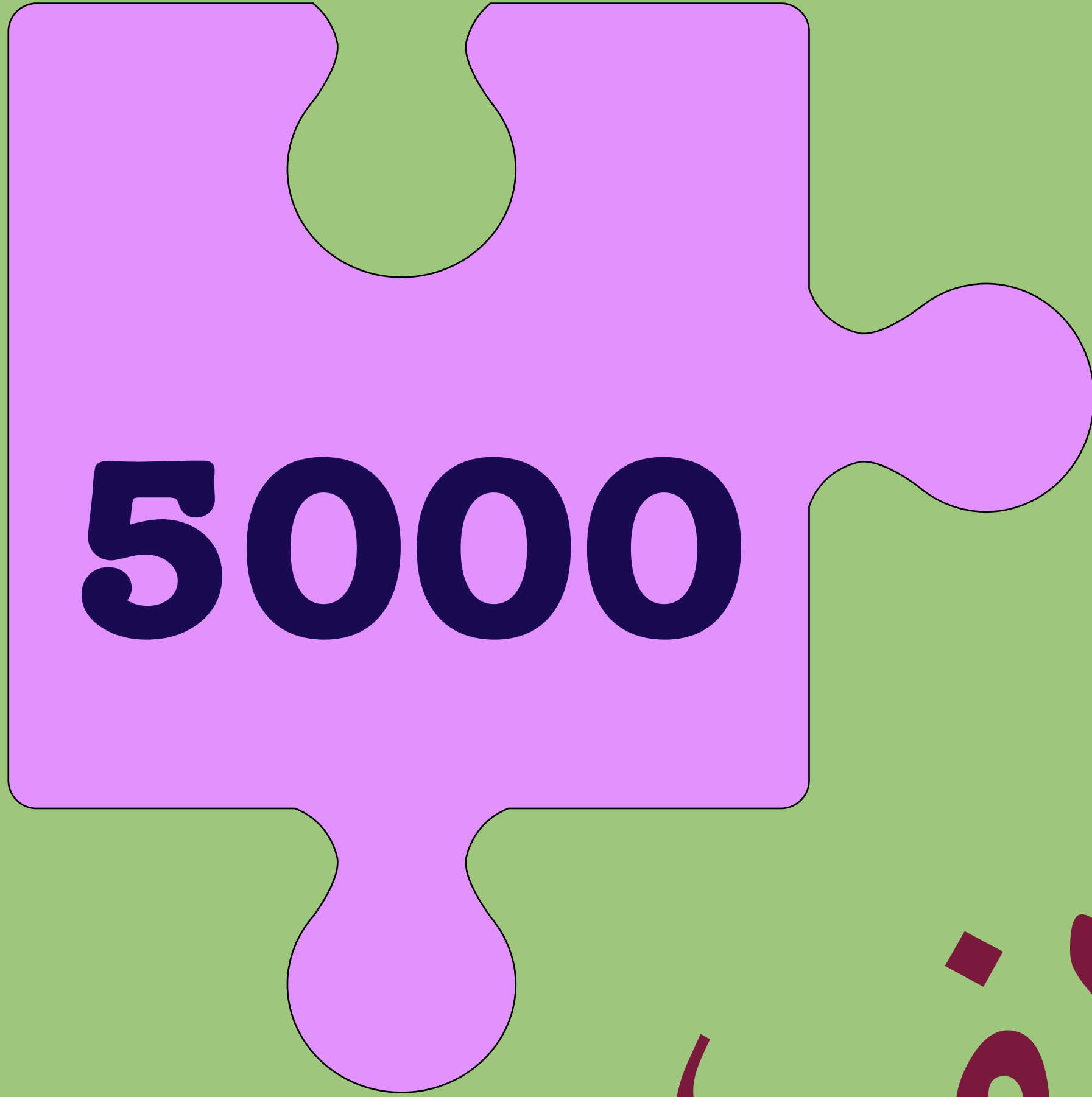
٣٠٠٠

ثَلَاثَةُ
أَلْفٍ

4000

٤٠٠٠

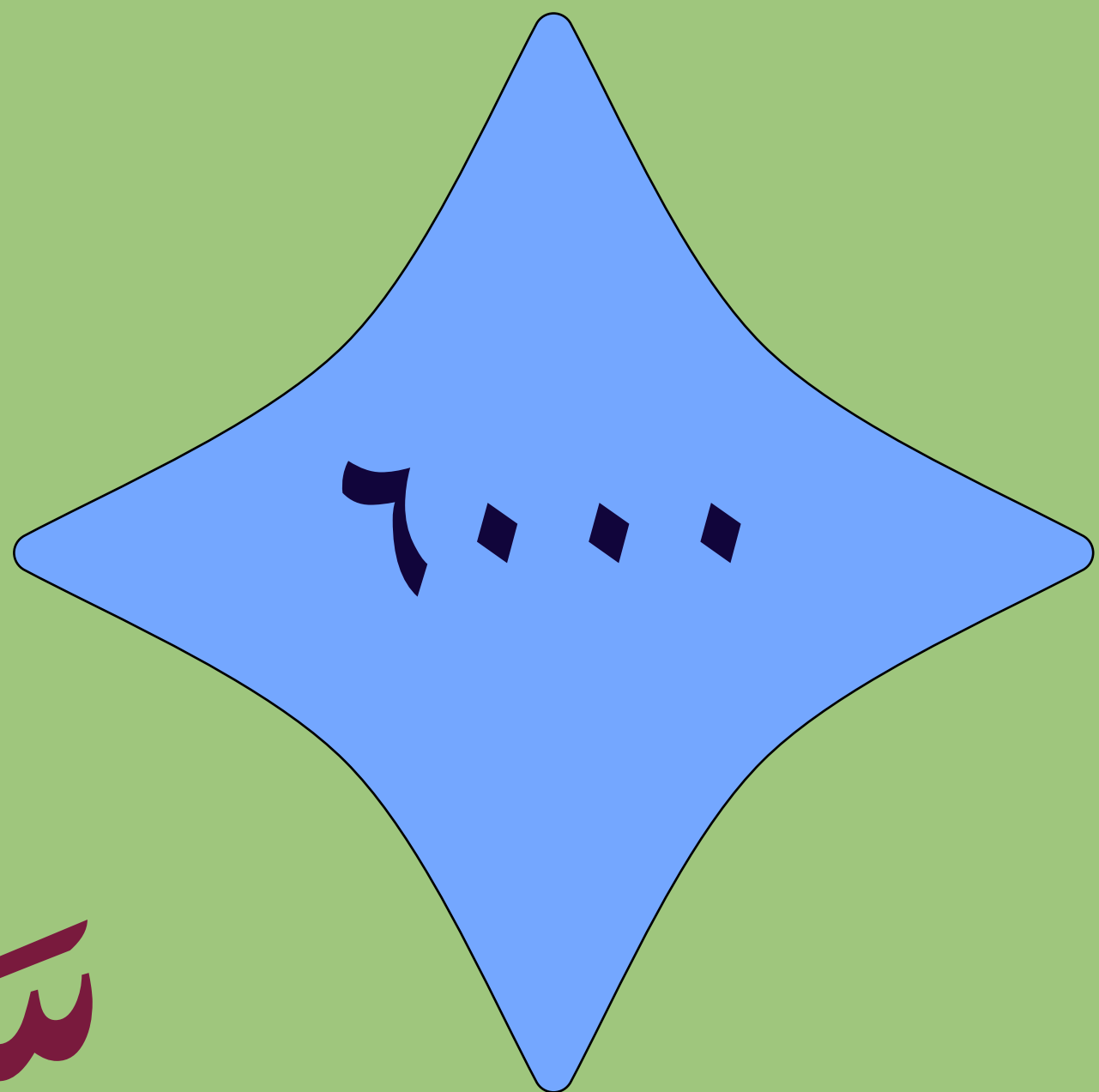
أَرْبَعَةُ أَلْفٍ

خَمْسَةَ
أَلْفٍ

60000

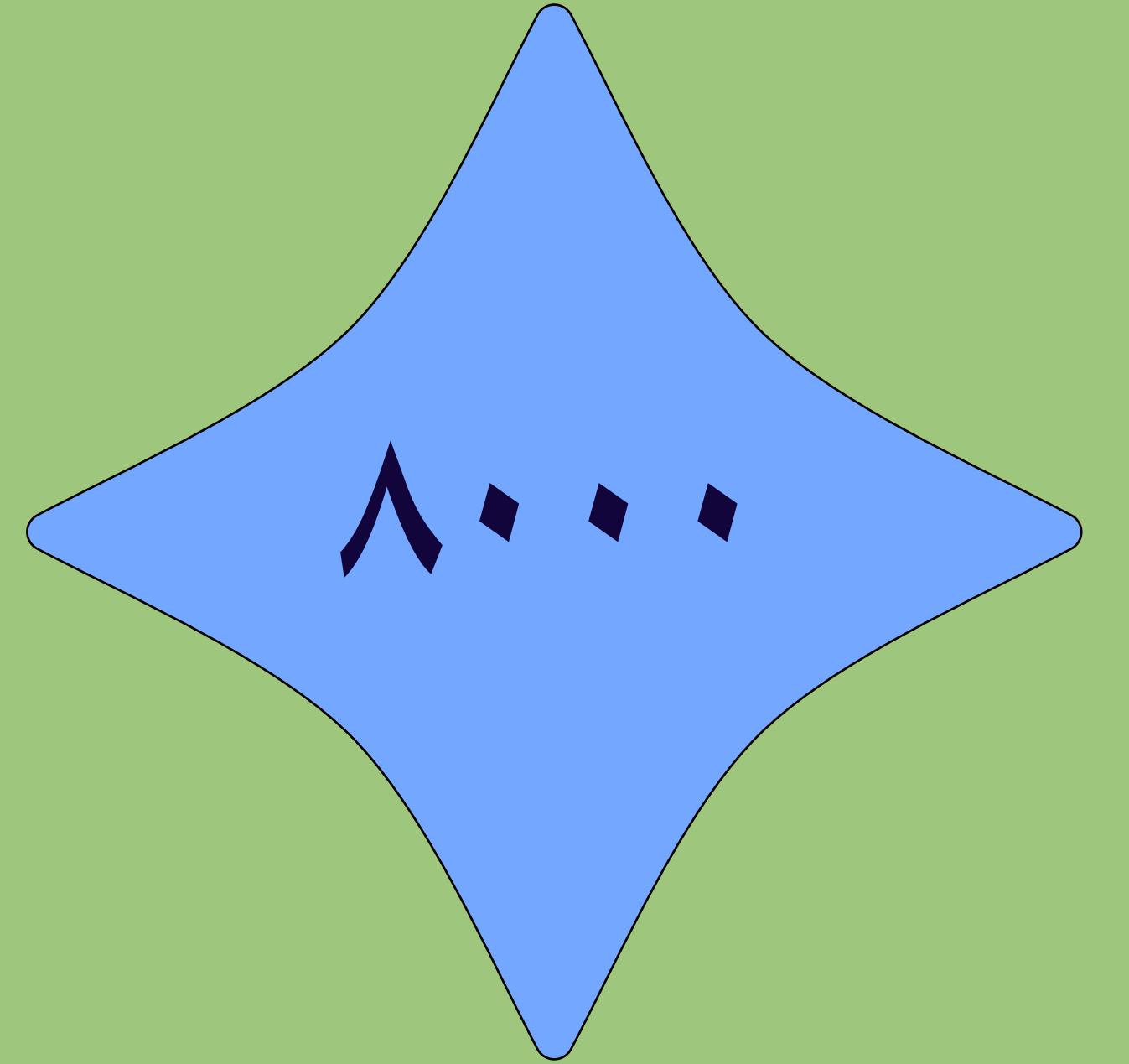
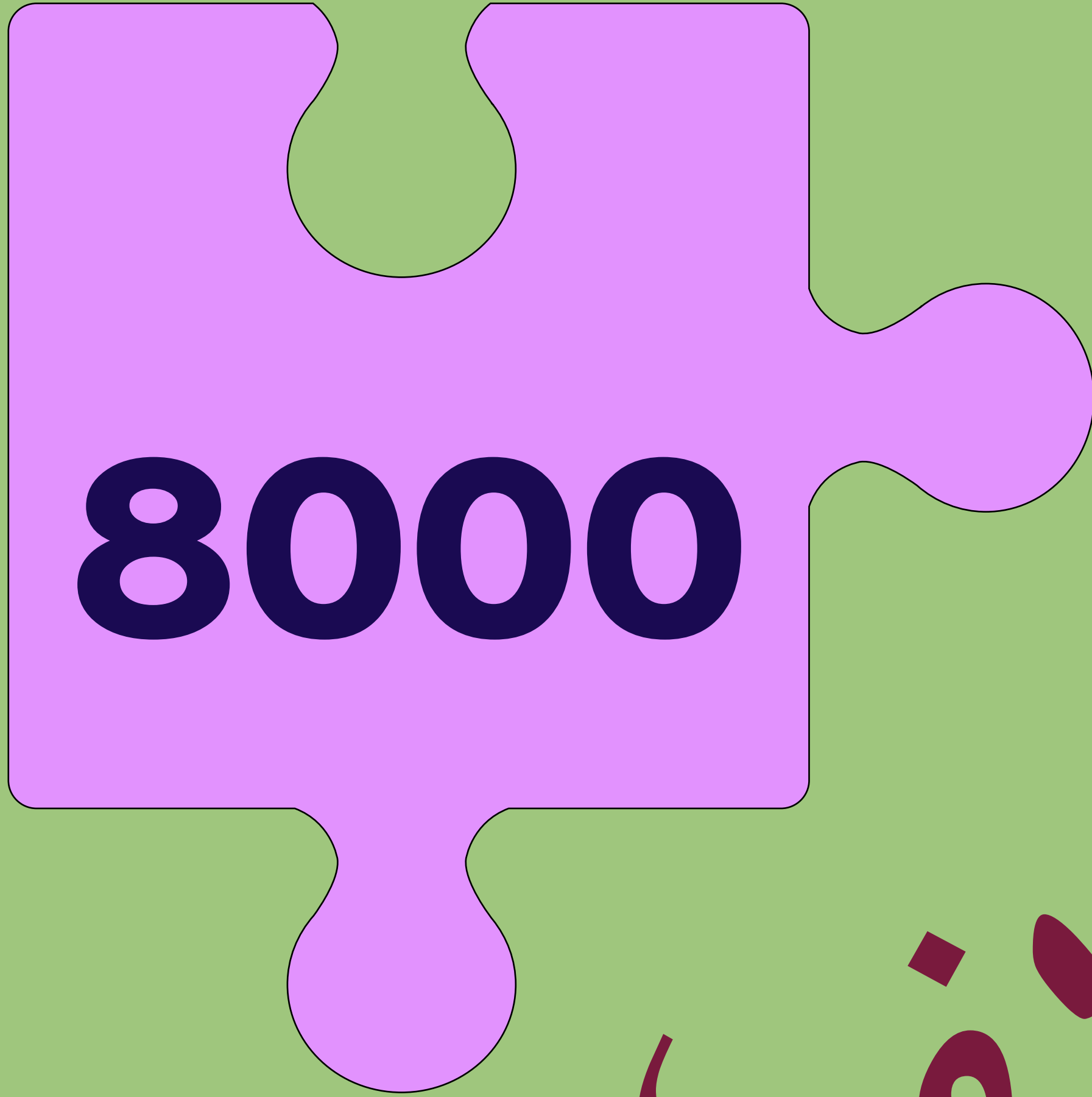
سِتَّةَ
أَلْفٍ

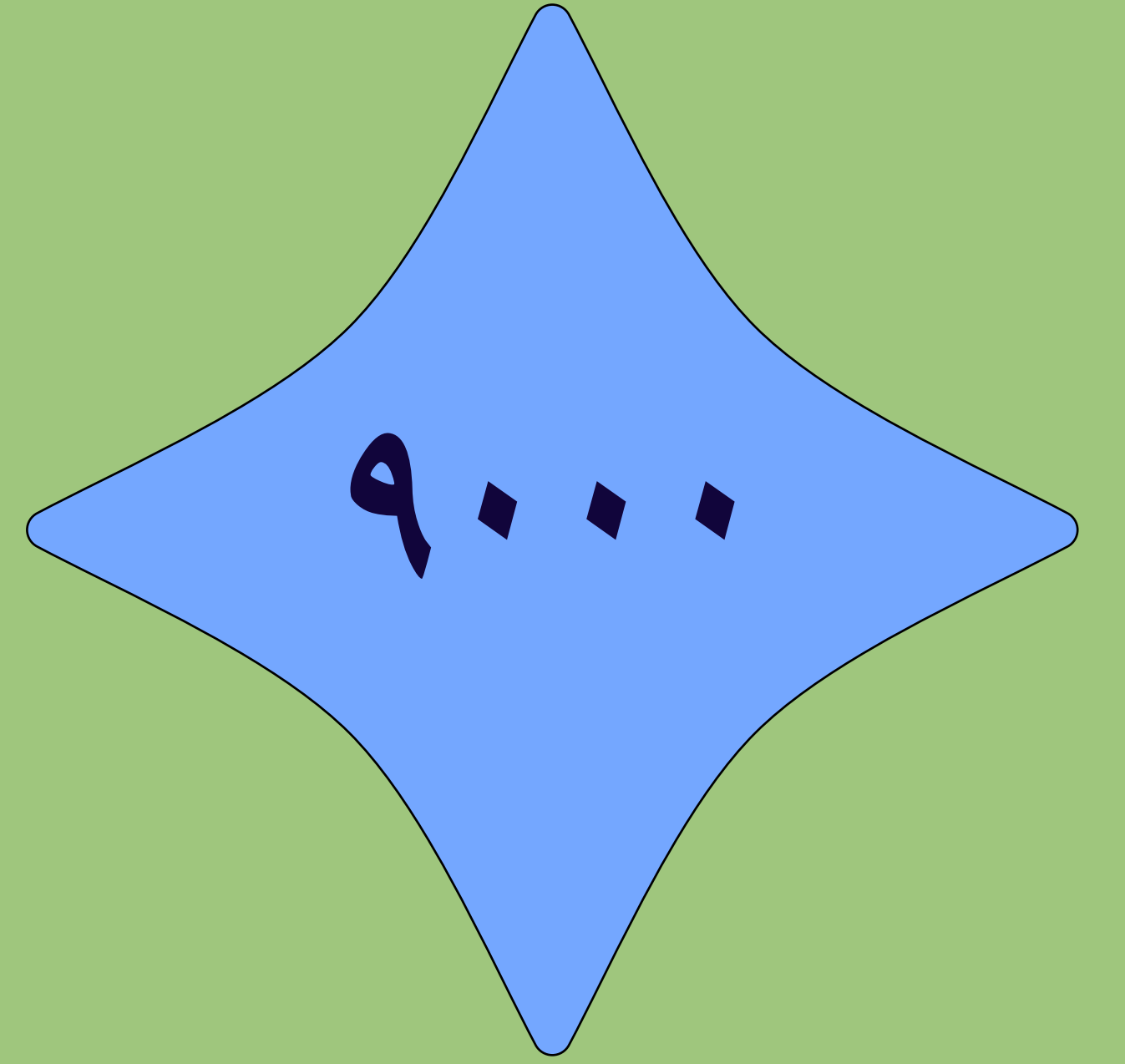
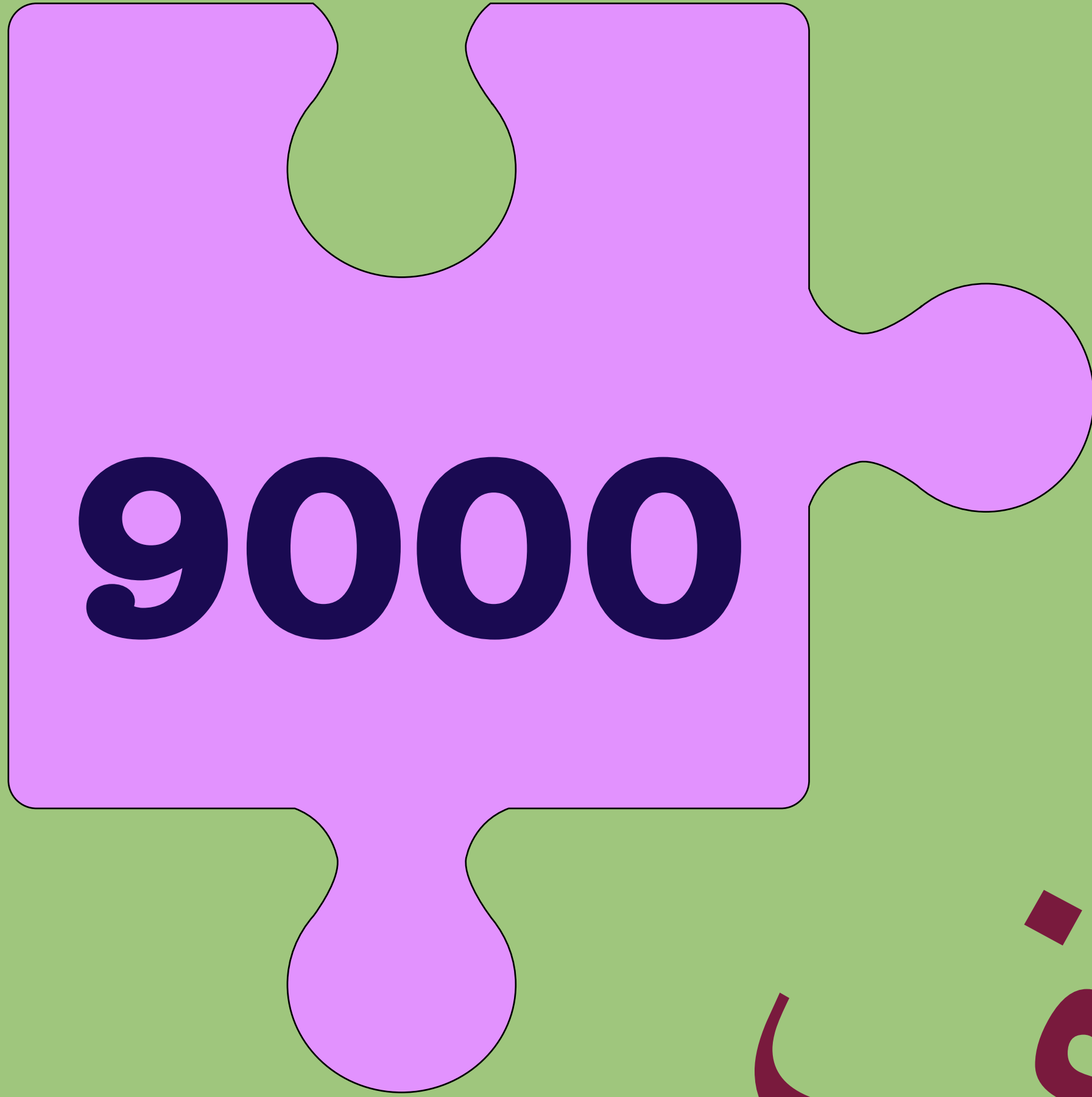
7000

٧٠٠٠

سَبْعَةُ
أَلْفٍ

تَمَانِيَةٌ
أَلْفٌ

تِسْعَةُ
أَلْفٍ

Aşağıdaki tabloda, “**bin**” sayısının,
katları ile kullanımını göreceğiz.

Burada “bin” sayısının
tekil veya **çoğul** oluşuna
ve irabına dikkat edelim!

ÖRNEK

30000	ثَلَاثَةُ آلَافٍ	30000 - 10 000
50 000	خَمْسُونَ أَلْفًا	11 000 - 99 000
300 000	ثَلَاثُمِائَةِ أَلْفٍ	100 000-900 000

1000 rakamı ve katları,
hem **müzekker**, hem de **müennes**
kelimeler için kullanılır.

جَاءَ أَلْفُ طَالِبٍ

1000 erkek öğrenci
geldi.

جَاءَتْ أَلْفُ طَالِبَةٍ

1000 kız öğrenci geldi.

رَأَيْتُ أَلْفَ طَالِبَةٍ

1000 kız öğrenciyi
gördüm.

3000, 4000 derken söylediğimiz sayı
iki kısımdan oluşur: **Üç** ve **bin**.

Bin sayısı

müzekker bir kelime olduğu için,
öncesindeki sayı **müennes** olur.

3000, 4000 derken,
söylediğimiz sayının **irabı**
birinci sayının sonunda görülür.
İkinci sayı daima **mecrûr** olur.

Üç bin

ثَلَاثَةُ آلَافٍ

Daima mecrur

Yerine göre değişir

Merfu'

فِي الْحَدِيقَةِ سَبْعَةُ آلَافِ شَجَرَةٍ

Bahçede **7000**
ağaç var.

Mansub

رَأَيْتُ سَبْعَةَ آفٍ شَجَرَةٍ فِي الْحَدِيقَةِ

Bahçede **700** ağaç
gördüm.

Mecrur

سَلَّمْتُ عَلَى ثَلَاثَةِ آلَافِ طَالِبِ

3000 öğrenciye
selam verdim.

2000 sayısının, sayılanla birleşince,
tamlamadan dolayı
iki rakamının “nun” harfi düşer.

جَاءَ أَلْفًا طَالِبٍ

200 öğrenci geldi.

رَأَيْتُ أَهْلَ الْاَفْئِ طَالِبِ

200 öğrenciyi gördüm.

Ayetlerden Örnekler

أَسْتَعِينُ بِاللَّهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Sâd Suresi 23:

لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً

Onun doksan dokuz koyunu var...

onun ... var

أَنَّ

doksan dokuz

تِسْعٌ وَتِسْعُونَ

koyun

نَعْجَةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bakara Suresi 261:

فِی كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ

Her başağında yüz habbe var...

her başakta

فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ

yüz habbe

مِائَةٌ حَبَّةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Enfâl Suresi 66:

مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ

Yüz sabreden (kişi), iki yüz kişiye galip gelir...

Yüz sabreden (kişi)

مِائَةٌ صَابِرَةٌ

galip gelir...

يَغْلِبُوا

iki yüz

مِائَتَيْنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Kehf Suresi 25:

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ

Onlar mağaralarında üç yüz sene kaldılar...

ve kaldılar

وَأَبِئُوا

mağaralarında

فِي كَهْفِهِمْ

üç yüz

ثَلَاثَ مِائَةٍ

sene

سِنِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Enfâl Suresi 66:

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ

Şayet sizden bin (kişi) olursa, iki bin (kişiye) galip gelir...

şayet
sizden olursa

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ

bin (kişi)

أَلْفٌ

galip gelir

يَغْلِبُوا

iki bin (kişiye)

أَلْفَيْنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Âli imrân Suresi 124:

أَنْ يُعِذَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ

Rabbinizin size meleklerden üç biniyle yardım etmesi...

yardım etmesi

أَنْ يُعِثَّكُمْ

Rabbinizin

رَبِّكُمْ

üç biniyle

بِثَلَاثَةِ أَلْفٍ

meleklerden

مِنَ الْمَلَائِكَةِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Âli imrân Suresi 125:

يُفِيْدُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ

Rabbiniz size beş bin meikle yardım eder...

yardım eder

يُجِيبُكُمْ

Rabbiniz

رَبِّكُمْ

beş biniyle

بِخَمْسَةِ آلَافٍ

meleklerden

مِنَ الْمَلَائِكَةِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Meâric Suresi 4:

كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

Miktarı elli bin sene olan...

miktarı ... idi

كَانَ مِقْدَارُهُ

elli bin

خَمْسِينَ أَلْفًا

sene

سَنَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Saffât Suresi 147:

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

Biz, onu yüz bin veya daha çok (topluluğa) gönderdik.

ve biz onu gönderdik

وَأَرْسَلْنَاهُ

yüz bin
(topluluğa)

إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ

veya daha çok

أَوْ يَزِيدُونَ

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

